JAVA-BODE.

UWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

. 1858. Woensdag, 29 September. N°. 78.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij V. H. NOMAN, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

der half jaar voor *Batavia*..................... *f* 12,50.
„ „ „ „ *Java*..................... „ 15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen*......... „ 17,50.
„ „ „ „ *Nederland*..................... „ 22,50.
betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

ACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 25sten September* 1858. (No. 47.)

blad No. 112.)

, enz.

Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

edgevonden en verstaan:

telijk: Enz.

tweede: Te bepalen:

te *Montrado (Wester-afdeeling van Borneo)*, een vendutoor zal zijn gevestigd, op den voet der instructie in staatsd 1822, No. 29;

de vendumeester te *Montrado* gehouden zal zijn, om voor comptabiliteit van die betrekking, ten behoeve van het gounement, eene cautie te stellen, groot *f* 500 *(Vijf honderd den).*

derde: Enz.

rift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

Ontslagen:

uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de istent-resident voor de comptabiliteit en superintendant van vendudepartement te Samarang, *N. M. G. Renoult.*

n verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der derde se bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie oeki *W. R. Adema.*

Benoemd:

in den raad van justitie te Samarang, de officier van justie bij den raad van justitie te Padang (Sumatras Westkust) *L. Hovij.*

tvanger van het regt van successie onder Oostersche vreemlingen te Soerabaija, *C. Welter*, collecteur van het klein gel aldaar.

dsvroedmeesteres te Samarang, *T. van Bommel*, thans te Djocjocarta

nslateur voor de Fransche, Engelsche, Hoogduitsche en ederduitsche talen, *C. J. Batten.*

Verleend.

tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ntroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en ltures, *A. Taunaij.*

Schutterijen, enz.

HET DETACHEMENT PRADJOERITS TE KEDIRI.

Ontslagen:

l, de eerste luitenant Raden Maas Pandji *Djoijo Admodja.*

Benoemd:

sten luitenant-commandant, Raden Maas *Soemo Admodjo.*

Militair Departement.

Ontslagen:

n verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luienant bij het corps genie en sapeurs *H. W. A. le Clerq.*

n verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud n regt op pensioen, de eerste luitenant der infanterie, *R. Boullenger.*

Goedgekeurd:

dat door den Resident der Wester-afdeeling van Borneo,

Zijn Opgedragen:

nctien van vendumeester in de afdeeling Montrado, van af 10. Januarij 1858, aan den controleur der eerste klasse in die afdeeling mr. *J. W. S. von Baumhauer.*

Bekendmaking.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Vrijdag den 1sten October aanstaande, des morgens te **9** uren, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den *Adjudant van dienst.*

BUITENZORG, *den* 20 *September* 1858.

De Kapitein-Adjudant,
R F. DE SEIJFF.

Postkantoor.
Landmail van October.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2ste mail-stoomer in October, den 10den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten op Zaturdag, den 9den October aanstaande:

a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz, enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der posterijen maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 1sten October aanstaande, postpakketten zullen worden gesloten voor Billiton en Borneo's Westkust, per Z. M. stoomschip *Madura*, luitenant-ter-zee 1ste klasse *H. P. Klerck.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's middags 5 uur, in de stad tot 4 uur.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt, met terugwijzing op de in no. 43 en volgende en in no. 58 en volgende van de Javasche Courant daaromtrent geplaatste advertentie, bekend, dat de tweede in het loopende jaar op *Java* te houden *veiling van gouvernements suiker* zal loopen over een hoeveelheid van 60000 *(zestig duizend)* picols, waarvan 20000 *(twintig duizend)* picols te *Samarang* en 40000 *(veertig duizend)* te *Soerabaija* bij 's lands pakhuizen voor de koopers zal worden beschikbaar gesteld, en dat die veiling zal plaats hebben op Woensdag den 15 December 1858, des voormiddags te tien uren, in het locaal der beurs te *Batavia*, door het vendukantoor ten overstaan van hem, directeur.

De assistent-resident van Banjoewangi maakt hierbij bekend, ~~den op~~ Maandag den 15ten November ~~aanstaande~~, des voormiddags te 9 uren, ten zijnen kantore, openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van 's gouvernements koffij uit het binnenlandsche pakhuis te Rogodjampi naar het afscheepspakhuis te Banjoewangi, en den opvoer van zout van het zoutverkooppakhuis te Banjoewangi naar dat te Rogodjampi gedurende de jaren 1859, 1860 en 1861; wordende de over te voeren hoeveelheden begroot jaarlijks te bedragen als volgt:

Koffij 8000 picols,
Zout 600 idem.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 30 September, wegens vertrek, voor het woonhuis van mevrouw de weduwe *Walshe*, door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Op Vrijdag, den 1 October, voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Plein der Javasche Bank, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Maandag, den 4 October, à 2 pC. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *Cassalette & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer te Salatiga, van wijlen den heer *Joseph Metzger.*

Door de agenten der Soerabaijasche wees- en boedelkamer te Probolingo, van wijlen den chinees *Kwat Tjienkwie.*

Door de agenten der Soerabaijasche wees- en boedelkamer te Malang, van wijlen den heer *P. C. Bosch.*

Door de wed. *F. Wessels*, geb. *van Hooft*, te Soerabaija, van wijlen den heer *F. Wessels.*

Vertrekkende Personen.

A. Muller. — *van Epen* en *familie.*

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 25 tot en met den 28 September 1858.

MARINE HOTEL. R. Weidmaar, van Rotterdam. — J. Jansen, van Amsterdam. — F. J. van Leent, van Zierikzee. — B. P. Pesant, van Rotterdam. — C. J. C. Holsapffel, van de Reede. — E. van Duijn, van Amsterdam. — J. Vos van Marken, van Nederland. — B. Bleekman, van Idem. — B. Gohr, van Idem. — W. Groeneveld, Idem. — P. R. Rijken, Amsterdam. — C. Tjebbes, van Alsbag. — A. van Schreven, van Nederland. — J. M. Sobels, van Soerabaija.

HOTEL DES INDES. K. J. Adams, van Onrust. — M. A. van Amstel, van Samarang — J. van Assem, van de Reede. — H. Mangue de L'Etang, van Sydney. — C. J. Cremer, van Soerabaija. — Schoonderbeek, Echtgenoot en 1 Kind, van Pasoeroean. — C. J. D. Wolterbeek Muller, van Onrust. — D. G. C. Wolterbeek Muller, van Idem. — L. Roppert, van Soerabaija. — R. H. van Wijk, van Nederland. — J. A. Roell, van de Reede. L. D. Adam, van Idem. — G. D. La Balijn, van Sydney. — C. Kruijmel, van Batavia. — S. A. Roos, van de Reede. — F. Kregenhoff van den Leeuw, van Idem. — Eschauzier, van Indramaijoe. — J. J. van den Biesen, Echtgenoot en 1 Kind, van Nederland, H. A. van den Boc, van Buitenzorg.

HOTEL WILLEM II. F. Rademaker, van de Reede. — Hafkemeijer, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. P. M. Engelse, van Rotterdam. — J. J. Ramondt, van Idem. — C. J. Harinck, van Idem. — F. J. Bourse Wils, van Idem. L. F. van Ruijven, van Idem. — F. J. Niedfeld, van China. — A. A. van der Linden, van Londen. — Comte de Castelnau, van K. de G. Hoop. — Comte de Castelnau Fils, van Idem. — C. M. Borghorst, van Hellevoetsluis. — J. A. Hoen, van Rotterdam. — K. J. C. Portengen en Echtgenoot, van Eiland Onrust.

JAVA HOTEL. C. J. Tönjes, van Rotterdam. — C. F. Hazelhoff, van Idem. — T. P. Howes, van St. Francisco. — J. Jansen, van Soerabaija. — C. Vermij, van Singapore. — P. J. Hoek, van Harderwijk. — P. J. 't Hooft, van Samarang. — J. Kier, van de Reede. — A. F. Schuchard, van Rotterdam. — J. R. Rijken, van Samarang. — G. Strang van Hees, van Rotterdam. — A. Meijboom, van Schiedam.

Advertentiën.

Gehuwd:

W. F. GIJSBERS,
Weduwenaar van S. A. A. MASSINGHEM
met
J. W. A. HAM.

BATAVIA, den 27 September 1858. (2839)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *C. M. A. Roelofs, Walrave.*

SOERABAIJA, 16 *September* 1858. (2798)

Bevallen van een' ZOON, *J. M. Humme*, geb. *Specht Grijp*

BATOE PASOEROEWAN.) 22 September 1858. (2849)

Na een langdurig lijden overleed op 20 dezer mijne geliefde moeder, Mevrouw de Weduwe *A. Harms*, geb. *Mandalisa.*

B. S. HARMS.

BATAVIA, *den 24sten Septemker* 1858. (2804)

Uit de correspondentie van Schalkie.

KERSEN VOOR DE JAVASCHE MARKT.

ij weet, dat ik sedert lang naam zoek te maen kan ik bij den naam nog wat anders veren, des te liever. Slapelooze nachten zijn uitstekend, muggen en lumineuse ideën te vangen. Zulk een tje zal ook mij en mijne familie tot de kindskinen achterneven ten onuitputtelijken zegen zijn. chatkist te bevoordeelen, is altoos mijne illusie eest. Geen mooijer en heiliger ding dan de schat. Ik heb er eindelijk wat nieuws op gevonden. Mijn is eene memorie in te dienen, — ik weet nog niet wien — strekkende om op Java de *Nederlandsche markt* te vestigen. Alle nog onbebouwde gronden den staat in Holland zullen met kersenboomen nt worden. De boeren en daarmede gelijkgestelden dere provincie moeten, tegen zekere, niet al te ruime voor de lieve schatkist te drukkende, belooning, de arden planten, onderhouden, de vruchten plukenz. enz., alles onder toezigt en aandrijven van de verneurs der respectieve provincien, die van de opgst naar evenredigheid ruime procenten zullen gen. Ook zullen er controleurs, inspecteurs en een cteur van de kersencultuur komen.

kersen worden gedroogd, opgeslagen, in balen gepakt en naar Java ingescheept, waartoe de schepen, die uit Nederland gaan, denk ik, wel ruimte zullen over hebben. Dan worden ze als staatskersen, op Java geveild, in 't kort op dezelfde wijze als onze staatskoffij te Amsterdam en Rotterdam. Een commissionair is voor het vaderlandsche kersenproduct hier ook wel te vinden. Eindelijk krijgt de schatkist zijne geranden, en de Javaan zijne gedroogde staatskersen, om er mee te doen wat hij verkiest. En ik zelf? — Als het goed gaat, zal ik wel voor mijne portie zorgen, en ik sticht mij een paleis, dat op de grootste kersenmarkt uitziet. Over de kracht en het nut van gedroogde kersen en hoe ze gebruikt moeten worden, zal ik nu niet uitweiden."

Hierna meer enz."

(*Redactie.*)

DE DJIMAT.

Sedert eene reeks van jaren woonde de Javaan Pa Liman, in zijn stand een welgesteld landbouwer, in de dessa Dami, district Pakkies, afdeeling Malang. Gelukkig in het bezit eener hem liefhebbende vrouw en 3 kinderen, beplantte hij zijne sawas, verrigtte de hem opgelegde heerendiensten en onderscheidde zich door niets van zijne mededessabewoners. Sedert een jaar geleden is echter deze man de weldoener van velen geworden; van heinde en verre wordt zijn naam met dankbaarheid genoemd, en nu ga ik u mededeelen, wat daartoe aanleiding heeft gegeven.

In de maand Augustus 1856, begaf Pa Liman zich met vijf zijner dessabewoners naar het Zuider zeestrand dezer afdeeling, met het doel om op zeker soort van visch, Singkaring genaamd, en aldaar in groote menigte omtrent dien tijd aanwezig, jagt te maken.

In die onbewoonde en onherbergzame oorden aangekomen, moesten zij zich met den harden grond tot legerstede en eenige op staken uitgespreide bladeren tot beschutting vergenoegen. Op zekeren nacht aldus te midden der her-en derwaarts verspreide rotsblokken, omringd van zijne medetogtgenooten, uitrustende, maakte zich weldra een diepe slaap van de zoo vermoeide mannen meester; alleen Pa Liman kon den slaap niet vatten en lag wakende daar neder.

VENDUTIE

Donderdag 30 September 1858,

Wegens vertrek, voor het woonhuis van

Mevrouw de Wed. WALSCHE, Gang Scott,

door VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,

VAN EENEN NETTEN INBOEBEL,

bestaande uit:

Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Canapés, Stoelen, Kasten, Ledikanten, een expresselijk voor dit klimaat vervaardigde Piano van *Collard en Collard*, Rijtuigen, 3 spannen Wagenpaarden, 4 goedgedresseerde Overwalsche Rijpaarden, waarvan 2 Sandelwoods en 2 Macassaren, Tuigen, etc. (2808)

VENDUTIE

Op Donderdag den 30 September 1858,

voor het Commissiehuis van

ABEELEN, DENNISON & Co.,

van Lijnwaden, Haantjes Bier, Boter, Engelsche wagentuigen en Zadels, en voor rekening van belanghebbende:

20 Balen Twist.

min of meer beschadigd.

70 Picol Manilla Hennep.

50 » Suiker.

Twee Reiswagens,

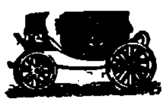

MAIBOHOUTEN BALKEN, KROMHOUTEN

voor Praauwen enz. (2803)

De Ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Donderdag, den 30 dezer verkoopen:

60 pikols Padang Koffij.

150 zakken Tarwe.

Een factuur ***Hollandsche Provisien in Blik***, als: diverse **Groentens, Vleesch, Soep, Banket** en **Koek**, pas aangebragt per ***Nieuw Holland***, Kapt. **Tuk**, alsmede

20 Kaapsche Schapen.

(2846) ABEELEN, DENNISON EN Co.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 1sten October 1858,

voor het Commissiehuis van

Gebrs. ROSELJE & Co.,

van diverse **Kramerijen, Parfumerien, Lijnwaden, Borstrokken, Linnen Zakdoeken, katoen Piqué, Spreijen, Tafel- en Servetgoed, Jaconets, Karpetten en Alcatieven, Handschoenen, Pendules, Imitatie-Leder** van diverse kleuren, etc., etc. (2806)

Op de Vendutie

Op Vrijdag 1ste October 1858,

voor het Commissiehuis van

Gebrs. Roselje & Co.

zal mede worden verkocht:

Een partijtje uitgezochte **Parfumerien** bij kleine kavelingen; voorts:

Laken, **Regenmantels,** Katoenen borstrokken, **Knikkers etc.** (2854)

VENDUTIE

op Dingsdag den 5den October 1858,

voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & Co.

van diverse Lijnwaden, Chitsen, een groote partij **Aardewerk, Behangselpapier,** Waterglazen, **Electro pleeten schoteldeksels** en **Lepels** en **Vorken, Koektrommeltjes met blaadjes enz.** *tot sluiting van rekening.* (2852)

Vendutie

Vrijdag den 1 October 1858,

à 2 pCt. Vendusalaris.

Op het plein der Javasche Bank

door

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.

van **150** groote en fraaije

BIMANEZEN,

waaronder Rijpaarden en spannen Wagenpaarden. Pas aangebragt per Schoener **SUMATRA.** (2807)

Vendutie

Op Maandag den 4den October,

op het Heemradenplein,

à 2 pCt. Vendusalaris

door

CASSALETTE & CO.,

van

BALKEN, KROMHOUTEN, DOLKEN

en **Chinesche Doodkistplanken.**

(2843)

VENDUTIE

Op Maandag den 4den October 1858,

ten huize van wijlen den Heer J. OLIVIER Jz. op Goenong Saharie (nabij het Hotel Willem II)

door

Gebrs. ROSELJE & Co.,

van een zeer netten en wel geconserveerden **Inboedel,** bestaande uit: Mahonijhouten Canapès, Fauteuils, Stoelen, Tafels, Consoles met marmeren bladen, Etagères, Toilet, Waschtafels, Kasten, Ledikanten, Bureau, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Serviezen, Zilver- Pleet- Kristal- en Glaswerk.

voorts:

2 spannen fraaije en goedloopende Wagenpaarden, een Rijpaard, een zoo goed als nieuwen Vis-à-Vis, een Milord, Tuigen, eene fraaije collectie Bloemen, etc.

Op Zondag te bezigtigen. (2851)

Vendutie

Dingsdag 5 October 1858,

wegens vertrek voor het woonhuis van den WelEd. Heer **VAN SON**, op Kedong Badak nabij Buitenzorg door

van Slooten, Morgan & Co.,

van diverse Meubelen, Hang-, Tafel- en Muurlampen, Ledikanten, Spiegels en Schilderijen, Stoelen, Tafels, Canapés, Kasten, Zilver-, Glas-, Kristal- en aardewerk, etc. etc. (2850)

VENDUTIE

Woensdag 6 October 1858,

à 2 pCt. vendusalaris,

Op het Plein der Javasche Bank, door

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,

van **225** groote en fraaije

SUMBAWA PAARDEN,

waaronder **rijpaarden** en spannen **Wagenpaarden.** (2845)

Op den 7den October aanstaa[nde]

zullen door de Ondergeteekenden wegens [ver]trek van den WelEd. Heer *H. van Son*, [...] de Race-loots op het Koningsplein, publiek worden verkocht:

Een span **merries**, schimmel en zwart; hoog [...] $10^1/_2$ duim;

Een span **merries**, schimmel en zwart; hoog [...] $6^1/_2$ duim;

Een Dames **rijpaard**, hengst; hoog 4 voet [...]

Een schimmel **rijpaard**, Arabier, hoog 4 voet $9^1/_2$ [...]

Een schimmel, Dames **rijpaard**, merrie, hoog [...] 8 duim, met veulen;

Een ijzer schimmel, **Dames Rijpaard**, me[rrie, hoog 4] voet 7 duim.

Een bruin Sandelwood **rijpaard**, hengst, 4 vo[et ...] duim;

Een bruin **paard**, hengst, hoog 4 voet $6^1/_2$ du[im;]

Een span merries, **wagenpaarden**, vossen, [...] voet $7^1/_2$ duim, waarvan een met veulen;

Een schimmel merrie **rijpaard**, hoog 4 voet [...] met veulen;

Twee **Veulens**;

Een span schimmels, **wagenpaarden**, hoog [...] $2^2/_4$ duim.

Voorts nog:

1 reiswagen;

1 landow;

1 toerwagen;

1 Amerikaansche handchais.

(2831) VAN SLOOTEN, MORGAN & [Co.]

VENDUTIE

Op Dingsdag en Woensdag 12 en 13 Octo[ber]

voor het woonhuis van Zijne Excellentie [den] Luitenant-Generaal, Jhr. F. V. A. RIDDER DE S[...]

wegens vertrek:

door Cassalette & Co.,

van WAGENS, als: een zeer goede en uiters[t] makkelijke Reiswagen, eene elegante Koets, een [...] een Tentwagen en een Toerwagen, allen van [Euro]peesch fabrikaat en zeer goed onderhouden; Tuigen [voor] 2 en 4 paarden met pleet gemonteerd, Heeren- en D[ames] Zadels, verder van 5 spannen zeer deugdzame en ha[rdloo]pende Paarden, een volkomen gedresseerd Rijpaard, [...] schap of jongens paarden, eene collectie Bloemen in po[tten] ijzeren Tuinbanken, Martevanen, Leksteenen [...]

voorts:

van **eenen keurigen en goed onderho[uden] Inboedel, alles massief,** bestaande meest uit [Maho]nij-, Ebben- en Wortelhouten Meubelen, groote [Spie]gels, Schilderijen, porceleinen Serviezen, fijn Kr[istal] en Glaswerk, Zilverwerken, Pleetwerken van [Chris]tophe, enz. enz. te omslagtig om alles te vermelde[n]. Op Zondag, den 10den October voor een ieder t[e be]zigtigen.

Regeling der Vendutie.

Dingsdag den 12den: Wagens, Paarden, Tui[gen,] Bloemen, Dispensgereedschappen, enz.

Woensdag, den 13den: de inboedel en al het [ove]rige binnen 's huis.

VENDUTIE

op Zaturdag den 23sten October 18[58]

zal ten bureele van den

Adsistent Resident van Buitenzo[rg]

ten 11 ure precies

op publieke Vendutie worden verkocht:

HET LAND KEDONG BADA[K]

gelegen in de Adsistent Residentie ***Buitenzorg.***

Veil conditiën liggen ter inzage op bovengemeld Ka[n]toor en bij de Ondergeteekenden

(2815) JOHN PRYCE EN Co.

In den loop van de maand October, zul[len] bij publieke Vendutie worden verkocht:

15 kisten Vogelnesten

van het land **Klappa-Noengal.**

(2838) T. CRONE.

Eensklaps ziet hij, op den top van een op geringen afstand liggenden rotssteen, een helder vuur branden en, daarover ten hoogste verbaasd, was zijne eerste beweging zijne makkers te wekken; alvorens dit hem echter gelukte verdween de vlam en daarmede gaf ook Pa Liman zijn pogingen op. Op eens echter ziet hij de vlammen weder en, op nieuw zijne togtgenooten willende doen ontwaken, verdween die even ras. Dit herhaalde zich nog eens en nog eens, en toen eerst rees de gedachte bij hem op, dat hier iets bovennatuurlijks gebeurde en hij dat oproepen zijner vrienden moest nalaten. Den moed niet hebbende, onverzeld naar de plaats, waar het vuur brandde, te gaan, besloot hij den morgen af te wachten, maar dan ook te onderzoeken, wat het wezen kon.

De lang verbeidde morgen brak eindelijk aan, en Pa Liman begaf zich, zonder iets te zeggen, naar de geheimzinnige plaats. Daar komende vond hij geen de minste sporen van een gebrand hebbend vuur, maar wel een roodkleurig stuk been van ongeveer een duim lengte, dat hij, om zijn zonderlinge kleur, in eene punt van zijn hoofddoek knoopte en zich weder naar zijne makkers begaf. Naauwelijks bij hen gezeten, overviel hem eene hevige duizeling. Hij deelde daarop zijn vrienden het in den nacht gebeurde mede en liet hun tevens het gevondene zien. Met de groote bijgeloovigheid, den Javanen eigen, raadden allen hem het been, dat stellig een Djimat moest zijn, naar den Regent te brengen of althans er zich van te ontdoen, want volgens hun oordeel was hij een veel te gering persoon om zoo iets te bezitten, en was zijne hevige duizeling aan niets anders toeteschrijven, dan dat hij niet geregtigd was, zulk een heilig ding te bewaren. Hij gaf echter aan deze raadgevingen geen gehoor, verklaarde plegtig het gevonden been wat het dan ook zijn mogt, te willen behouden, en ziet op deze verklaring verdween alle duizeling en blijmoedig ging hij met de anderen ter vischvangst. De vangst was dien dag gelukkig, en weltevreden legden zich allen des avonds op hunne ongemakkelijke legersteden neder en sliepen weldra in. Pa Liman had dien nacht een zwaren droom. Hem verscheen namelijk eene zeer oude vrouw, die hem mededeelde, dat het vuur, door hem in den nacht gezien, door haar aangestoken was, en dat het voorwerp, 't welk hij daar ter plaatse gevonden had, inderdaad eene Djimat van hooge waarde, een geschenk voor hem bestemd was; dat die Djimat de kracht had vele inwendige ziekten, maar vooral jicht, verlamming en rhumatiek (dingin) te genezen; dat hij, ten einde die kwalen te genezen, niets anders te doen had, dan den Djimat in eene zuiver witte kom, met helder water gevuld, te leggen, en dat water den lijder of de lijderes te drinken te geven, dat hij ook datzelfde water moest gebruiken, om hen te baden (siram); dat hij telkens bij het beproeven van eene genezing aan den Djimat kon zie[n,] of zij gelukken zou al dan niet, daar in het eerste geval het voorwerp zich in het water met eene menigte blaasjes zou bedekken, die onophoudelijk naar de opp[er]vlakte zouden opstijgen, terwijl in het laatste ge[val] van dat alles niets zou gebeuren; dat hij echter [niet] moest vergeten, den Djimat telken vrijdag, maar vo[oral] op Djoemahat Legi, te bewierooken met doepa.

Na het uiten dezer woorden, verdween de oude, [en] Pa Liman ontwaakte, ten zeerste verheugd over [zijn] droom.

Kort daarop begaf het gezelschap zich naar hunne woonplaatsen terug. Pa Liman volgde getrouw de voor[] schriften der oude op en mogt de voldoening smaken, [dat] menigeen, door het in zijn bezit zijnde geneesmiddel, zijne vorige gezondheid terug kreeg. Telkens, wanneer een lijder zich bij hem aanmeldde, werd den Djimat ge[] raadpleegd en verschenen de waterblaasjes, dan [was] ook Pa Liman verzekerd, dat hij de genezing zou kunnen bewerkstelligen, hetgeen dan ook nimmer mislukte. Ver[] schenen de blaasjes niet, dan werd de lijder ongetroost weggezonden en den Djimat op zijne gewone plaats, in een linnen zakje, binnen de slaapplaats van den gelukkigen bezitter opgehangen, terwijl de voorgeschreven bewierooking nooit werd nagelaten.

Onder de heerendiensten, die Pa Liman te verrigten had, behoorde ook het op zijne beurt, voor eenige dagen,

VENDUTIE

Op Zaturdag den 16 October 1858.

wegens vertrek:

voor het woonhuis van den WelEdelGestr. Heer

C. GESELSCHAP te Poerwakarta,

van Wagens, Goedloopende wagenpaarden, benevens collectie bloemen in potten en zeer goed geconserveerden inboedel. (2823)

[V]ERKOOP VAN EEN HUIS.

Op Vrijdag den 27 October aanstaande:

[zul]len de Ondergeteekenden voor rekening des [boe]dels van wijlen vrouwe de wed. *van Son* [ge]b. *G. H. van Braam*, publiek verkoopen:

[Een] Huis, Erf en Bijgebouwen, staande en gelegen [op h]et Koningsplein, thans bewoond door den heer [...]erus.

GEBRS. ROSELJE & Co.

[Op Vr]ijdag, den 15den October eerstkomende, [zal] door tusschenkomst van het Vendu-[de]partement te *Samarang*, aldaar aan den meestbiedende worden verkocht:

Een Huis en Erf aldaar gelegen, Wijk La. D. No. 377, bij de verponding geregistreerd onder No. 424, bekend [on]der naam van de

STADS-APOTHEEK,

[met] den geheelen tot die Apotheek behoorende *In[ventaris]*.

[De] veil-conditiën zullen ***veertien dagen*** voor den [ver]koop aan het Vendu-kantoor ter inzage liggen.

[Na]dere informatien te bekomen bij

J. P. VAN ROUVEROY VAN NIEUWAAL en DORREPAAL EN Co. qq. te *Samarang* en bij REIJNST EN VINJU te *Batavia*.

[GE]ZUIVERDE KLAPPEROLIE,

à *f* 22,— per pikol.

Bij JOHN PRYCE EN Co.

[O]ntvangen:

Fraaije

[ENGEL]SCHE JAGTGEWEEREN,

in kistjes.

Bij JOHN PRYCE EN Co.

[Zi]lveren en Verguld-Zilveren Theelepeltjes [met] en zonder doosje, **Theegarnituur, Thee- en [Melk]kan, Cristallen Suikervazen.**

Ontvangen bij

(2818) H. M. VAN DORP.

DUBRAY,

Gang Patjenongan.

Ontving uit zijne Fabriek nieuw geperfectioneerde

PIANO'S;

[waarvan de d]ordende voor derzelver soliditeit ingestaan. [Hij] staat voor deze Piano's voor 10 jaar in, omdat [hij] zeker is dat zijne instrumenten niet breken kun[nen], en hij, als dit mogt gebeuren eene andere Piano [geven] zoude. Sedert 8 jaar verkoopt hij zijne Piano's [op] Java, en nog nimmer heeft hij er eenig ongeluk [mede] gehad; zie daar het bewijs dat hij geven kan.

[P]iano's gebruikt, te koop en te huur.

Voor reparatie en stemmen per 3 maanden [f] 25,—.

[M]UZYKINSTRUMENTEN, SNAREN, ETC.

(2753)

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

VENDREDI, 1 Octobre 1858.

Quatrième représentation du sixième mois de l'abonnement.

LE SONGE D'UNE NUIT D'ÉTÉ,

OPÉRA-COMIQUE EN 3 ACTES, MUSIQUE *d'Ambroise Thomas.*

L'entrée des coulisses pendant les représentations et repétitions est expressément interdite.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.

(2840)

TOKO RIJSWIJK.

Op nieuw ontvangen:

Een extra uitmuntende driesnarige

PIANINO,

van **Beckershoff**, te ***Dusseldorff***.

Hammen, gerookt Vleesch, Saucijs de Boulogne,

Boter, Kaas,

en andere pas aangebragte **Provisien** en **Dranken.**

MAKASSAARSCHE ROODE VISCHJES.

(2848) J. C. SAYERS.

BESTE ARROWROOT,

van de landen **Pamanoekan** en **Tjiassem**, in blikken van 5 en 10 Pond.

Bij

(2812) JOHN PRYCE EN Co.

S. B. VAN KLEEFF & CO.,

Passer Pisang en Rijswijk.

Hebben met de Schepen *Nieuw Holland* en *Voorwaarts* ontvangen:

Hammen, Rolpens, Ossenhazen, Rook- en **Pepelspek** in vaatjes van 6 ℔, **Sauzijs de Bologne, Hoofdkaas** of **Zult** in flesschen, merk: ***de Wed. Halderiet & Zonen.*** (2800)

Ontvangen

Direct van BORDEAUX.

200	kisten	à 4	douz.	St. Estèphe médoc van P. F. [Eyquem & fils.
200	»	» 4	»	Margaux médoc.
150	»	» 4	»	St. Julien médoc.
100	»	» 4	»	Pauillac médoc.
100	»	» 4	»	Macau médoc.
75	»	» 1	»	Cantemerle.
50	»	» 1	»	Chateau Rauzan.
25	»	» 1	»	Haut Brion.
25	»	» 1	»	Chateau Longueville.
50	»	» 1	»	Brane Mouton.
25	»	» 1	»	Chateau Latour.
25	»	» 1	»	» Palmer.
100	»	» 1	»	d'Armailhac.
25	»	» 1	»	St. Pierre St. Julien.
110	»	» 1	»	Lascombes.
50	»	» 1	»	Desmirail.
200	»	» 1	»	Bourgogne cru de Beaune:
25	»	» 1	»	Chambertin.
25	»	» 1	»	Clos de Vougeot.
200	»	» 24/2	fl.	Champagne Mousseux, echte Jacquesson & fils.
100	»	» 12/1	»	Idem, Idem. Idem.
200	»	» 1	douz.	John Alberty Cognac.
200	»	» 1	»	Vieux Cognac 1830.
50	»	» 1	»	Fin Champagne Cognac 1815.
25	»	» 12/1	fl.	Absinthe Suisse.
25	»	» 12/2	»	Idem.
25	»	» 1	douz.	Maraschino della Vera.
50	»	» 12	fl.	(Lit. flesschen) Kirschwasser.
100	»	» 1	douz.	Haut Sauternes.
50	»	» 1	»	» Barsac.
50	»	» 1	»	Graves.
100	»	» 1	»	Muscat Frontignan.
50	»	» 1	»	» Lunel.
100	»	» 1	»	Vruchten op Water.
50	»	» 1	»	» Brandewijn.
25	»	» 1	»	Gelijen.
25	»	» 1	»	Marmelades.
25	»	» 1	»	Sirops assorties.
25	»	» 1	»	» d'Orgeat.
100	»	» 1	»	Salade Olie en
72	»	Provisien in Blik.		

Al het bovenstaande is van superieure kwaliteit, en de **WIJNEN** *in het bijzonder* verdienen aanbeveling.

Een en ander verkrijgbaar in het *groot* en in *détail.*

bij

(2791) CASSALETTE EN Co.

Bij J. LLOYD & CO.,

zijn steeds verkrijgbaar de navolgende artikelen.

Zweedsche Teer en Pik.
Amerikaansche Teer.
Koolteer.
Harst
Breeuwwerk.
Vilt en Huidpapier.
Witte Lording.
Geteerde „
Schiemans garen.
Takel „
Zeil „
Hollandsch Zeildoek.
Engelsch „
Russisch „
Carldoek.
Holl. Patent Touwwerk.
Russisch „
Manilla „
Cair „
Bengaalsch „
Vlaggendoek en lijnen.
Spaansch Groen.
Vriesch „
Witte Verw.
Zwarte „
Droog Loodwit.
„ Zinkwit.
„ Geeloker.

Droog Kromaat Geel.
Meubel Vernis.
Wagen „
Gekookte Lijn-Olie.
Ongekookte „
Huidkoper.
Geelmetaal.
Huidspijkers.
Breed Zink.
Smal „
Zinken spijkers.
Sloepen en Riemen van alle dimensiën.
Plaat IJzer.
Klingnagels.
Rond IJzer.
Vierkant IJzer. } *van alle*
Plaat „ }
Hoek „ } *dimensiën.*
Band „ }
Koperen deursloten.
IJzeren „
Koperen Kastsloten.
IJzeren „
Windhaken.
Schroeven.
Grendels.
Houtschroeven.

Koperen Hengsels.
IJzeren „
Spijkers van alle dimensiën.
Staafkoper.
Arakpompen.
Watervaten.
Ballast Schoppen en manden.
Verfkwasten.
Blokken van 1, 2 en 3 schijven.
Blokken met ijzeren schijven.
Blokken met ijzeren Strop.
IJzeren blokken.
Pompleer.
IJzeren Schijven.
Houten Schijven met koperen en ijzeren busschen.
Tuban leksteenen.
Steenkolen.
Ankers. } *van alle dimensiën.*
Kettingen. }
Patent Metallic liquid Sheating.
Alle soorten van gesmeed en gegoten ijzer en koperwerk.
Eene partij beste Riga en Amerikaansche spieren, mastbalken van 80 voeten op 26 dm. diam. en ten slotte Djatiehout van alle dimensiën. (28..)

[...] loondienst te doen bij een der Europesche ambtenaren [te] Malang, den heer M. Die diensten bestonden gewoon[lijk] in het vegen van het erf, water halen enz. Bij het [ver]rigten van een dezer laatste diensten, kwam Pa [Lim]an toevallig in de woning van zeker, almede te [Ma]lang woonachtig, inlandsch kind, den heer S... Daar [binne]nende, zag hij de eenige nog jeugdige dochter des [hui]zes, sedert ongeveer 2 jaren gehuwd aan den heer A., [op] eene bale-bale liggen.

Hare onbewegelijkheid trok zijne aandacht en den ou[de]rs vragende, of zij ziek was, ontving hij van de diepbe[droe]fden de mededeeling, dat de ongelukkige, na voor [ong]eveer 7 maanden zeer gelukkig te zijn bevallen, nu [reed]s sedert 5 maanden aan eene zware verlamming [van] beide beenen leed. Reeds sinds al dien tijd was [de] ongelukkige niet van hare bale-bale opgestaan en [had] zij zelfs de kracht niet, hare verlamde ledematen [te] bewegen of op te ligten.

[De] radeloosheid der ouders trof Pa Liman diep; hij [da]cht aan zijn Djimat en verzocht de genezing te mo[gen] beproeven. Weinige dagen daarna kwam hij terug, [br]agt den Djimat mede, de vereischte witte kom werd [door] den heer M. geleend, de Djimat er in gelegd en ziet, [in] overgroote menigte verschenen de waterblaasjes. Li[man], overtuigd van het welslagen zijner pogingen, gaf [aan] de ouders te kennen, dat hij van de genezing zich over[tu]igd hield en deze gaven gaarne hunne toestemming, tot de proeve. Het water werd der ongelukkige te drinken gegeven, den tweeden en derden dag werd dit herhaald en zij er eveneens mede gebaad, en nu, wie beschrijft de vreugde der opgetogen ouders, toen zij reeds op den vierden dag hunne dochter langs een bamboezen pagger, waaraan zij zich vasthield, zagen voortstrompelen, om weinige dagen later de nog grootere vreugde te smaken, haar even goed te zien gaan als voor hare ziekte. De dankbaarheid der geredde en der ouders was onbegrensd, doch helaas! zij waren arm en de belooning van Pa Liman bestond uit een baatje voor zijne vrouw, twee klappers, een tros pisang en 90 duiten aan geld. De zoo weinig behoefte hebbende Javaan was echter met deze belooning uiterst tevreden en bragt zijn Djimat vol vreugde naar huis.

Zie daar, geachte lezer of lezeres! het verhaal u weder gegeven, even onopgesmukt, als ik het uit den mond van Pa Liman, den heer en Mevrouw S. en A. zelven vernam. Den Djimat heb ik gezien, de kom, waarin die gedaan werd, is de mijne, en Pa Liman komt nog steeds op zijne beurt bij mij zijne diensten verrigten, de genezene en hare ouders zie ik dagelijks, want ze wonen op geringen afstand van mijn huis. Wat het eerste gedeelte van mijn verhaal betreft, daar wil ik liefst mijn oordeel niet over zeggen; voetstoots alles wat ons bovennatuurlijk toeschijnt, aan te nemen, vind ik even onverstandig, als alles voetstoots te verwerpen. Wat den Djimat is en welke krachten hij al dan niet kan bezitten, laat ik gaarne aan de beslissing van kundiger over dan ik, maar wat ik des noods durf beëdigen, dat is het volgende:

1 Mevr. A. was sedert 5 maanden lam.

2 Zij dronk gedurende 4 dagen putwater, waarin het door Pa Liman bezeten voorwerp was gelegd.

3 Zij baadde zich met datzelfde water.

4 Zij gebruikte hoegenaamd geene andere geneesmiddelen en zij is nu, hersteld van hare lamheid, aan gade en kroost teruggegeven.

Ik heb hier niets meer bij te voegen dan dit eenige. Mogt naar de zaak door een deskundige of liever gezegd door een achtenswaardig beoefenaar der [...] een onderzoek worden ingesteld, dan ben ik bereid, de hierin voorkomende namen bekend te maken, den Djimat, of wat het dan wezen moge, te vertoonen en alle verdere inlichtingen te geven, die verlangd mogten worden.

M.

(Redactie.)

H. M. van Dorp *te Batavia.*

Ontvangen een uitgezocht factuur *Parijsche* en *Hollandsche*

ZILVERWERKEN,

bijzonder voor *Cadeaux* geschikt, als: Cristallen **Suikermandjes, Sigarenstellen, Saladelepel** en **Vork, Soep-, Taart-, Visch-** en **Fruitlepels, Kinderlepel** en **Vork, Theelepeltjes, Suikerstrooijers, Suikerscheppers, Vleesch-** en **Zuurvorkjes, Cachetten** met ivoren houders, **Flacons, Theegarnituur, Lepelmandjes** etc. etc.

Alles keurig en smaakvol bewerkt. (2752)

RESTAURATIE van *F. TENTEE* geb. Joukes.

SCHILDPADSOEP.

Op den 30sten September zal, gedurende den loop van den dag, bij de ondergeteekende verkrijgbaar zijn,

echte en nagemaakte SCHILDPADSOEP,

à Contant.

(2837) F. TENTEE. geb. *Joukes.*

LET WEL!

In den nacht van den 16den op den 17den September is uit een stal op *Rijswijk.*

WEGGELOOPEN

Een zwaar doorvoede, ligt bruine **Bimanees,** met zwarte kort geknipte manen en zwarten langen staart.

Wie hem terug brengt bij den schout van *Passar Baroe* kan op eene ruime belooning rekenen. (2847)

De heer ALBERT CARTER, TAND-MEESTER, zal met de eerste Soomboot naar *Samarang* en *Soerabaija* vertrekken.

Hôtel des Indes. (2821)

Mr. ALBERT CARTER, DENTIST, will leave Batavia for *Samarang* and *Sourabaija* by the next Steamer.

Hôtel des Indes. (2822)

In Commissie gesteld bij den heer **Fromberg.**

EEN NIEUWE HANDWAGEN

met Amerikaansche wielen voor één en twee paarden. (2827)

Mejufvrouw L. H. BRUSSE,

heeft de eer te berigten, dat zij met autorisatie van de Hoofd-kommissie van Onderwijs, haar

INSTITUUT VOOR JONGE JUFVROUWEN

alhier geopend heeft in **Gang-Pool,** het tweede huis van het Koningsplein.

BATAVIA, September 1858. (2841)

KANTOOR.

Met primo October e. k. zal het **Kantoor** van den ondergeteekende zijn **VERPLAATST,** naar de Westzijde der groote rivier naast het Handelhuis *Engelhard en Co.*

(2801) *Notaris* BODDE.

Een JONG MENSCH biedt zich aan tot het verrigten van Kopy — Redaktiewerk en vertalingen.

Adres Lt. **X.** Bureau Java-Bode. (2799)

De ondergeteekende heeft zijn **Kantoor** geopend in de Binnen nieuwpoortstraat in de nabijheid der Drukkerij van den heer *W. Bruining.*

Mr. H. ROCHUSSEN.

(2814) *Advocaat en Procureur.*

BEMINNAARS VAN GOEDE LECTUUR, genegen zijnde zich te vereenigen ter oprigting van een

NIEUW LEESGEZELSCHAP,

worden verzocht zich aan te melden bij den boekhandelaar *H. M. van Dorp.* (2833)

TE KOOP OF TE HUUR

Een ruim en nieuw gebouw, bijzonder geschikt voor **Magazijn of Toko.**

Adres *Uitgever dezes.* (2829)

TE KOOP Een span fraaije **PREANGER-PAARDEN,** hoog 4 voet 7 duim Rijnl.

Te bevragen bij

(2811) JOHN PRYCE EN CO.

TE KOOP à *f* 350.

Een handwagen voor 1 en 2 paarden; te bevragen bij

(2810) H. M. VAN DORP, *te Batavia.*

EEN HUIS TE HUUR

op **Bazaar-Baroe** terstond te aanvaarden, te bevragen bij de

(2816) WED. EBELL.

TE HUUR OF TE KOOP

OP

Voordeelige Voorwaarden.

Een ruim Huis met zes kamers, bijgebouwen enz., gelegen op **Batoe-Toelies.** Huurprijs ***f* 110.**— 'smaands en kunnende dadelijk aanvaard worden.

(2834) MR. HOFMEIJR. *Batoe-Toelies.*

Debiteuren aan den Ondergeteekende, worden verzocht binnen *zes weken* betaling te doen aan deszelfs gemagtigde *Mr. Beth.*

G. H. REES.

BATAVIA, 29 September 1858. (2828)

De ondergeteekenden maken bekend dat de heer **Samuel van Hulstijn** van af heden opgehouden heeft deelgenoot te zijn in de firma **van Hulstijn & Co.**

S. VAN HULSTIJN.
G. C. J. VAN HULSTIJN.

SAMARANG den 24 *Sept.* 1858. (2824)

De ondergeteekende heeft de eer het geachte publiek mede te deelen, dat hij de zaken gedreven onder de firma **van Hulstijn & CO.** op denzelfden voet als vroeger zal blijven voortzetten en beveelt zich aan in de gunst van het geëerde publiek.

G. C. J. VAN HULSTIJN.

SAMARANG, den 24sten *Sept.* 1858. (2825)

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDEN sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1%'sjaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . 1¼% »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ⅝% »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1% »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1½% »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . . 1% »

E. MOORMANN *&* Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ *&* Co., te *Samarang.*
(2667) P. KERVEL *&* Co., te *Soerabaija.*

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen,** zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*
MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija.*
(2668) W. MAJOR en Co., *Passaroeang.*

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN

in Oost-Indië.

ALGEMEENE VERGADERING,

Op Woensdag, 29 September 1858,

des avonds ten half acht ure precies,

in de HARMONIE.

Ballotage.
Rekening, 1857—1858 (*wetten art.* 20).
Verslag over de Volksbibliotheek, 1857—1858.
Benoeming van eenen Penningmeester en van een bestuurend lid, in plaats van de heeren *J. van Lennep* en *E. Francis,* (wetten art. 12).
Verschillende mededeelingen.

De Secretaris
(2796) MUNNICH.

Nederlandsche Staats-Loterij

voortdurend worden bestellingen aangenomen

op Loten voor de **237** Staats-Loterij.

Prijs voor een heel Lot. . . . . ***f* 100,**—
» » half » . . . . **50,**—
» » vijfde » . . . . **20,**—

bij

(2795) VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.

DE ZALF EN PILLEN

geven verbazende uitkomsten in gevallen v[...]

De heer W..... Z...., te *Tilburg,* was zeer o[...] vig aan roos, en deze huidontsteking had zich o[...] geheele ligchaam verspreid, en niettegenstaand[...] nigvuldige geneesmiddelen had gebruikt von[...] baat. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot de [...] pillen van Holloway, en het gevolg daarvan w[...] hij in weinig weken tijds geheel hersteld w[...] geval heeft veel indruk verwekt.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als vol[...] Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—. Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn *&* Co.
» Souracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok,
» Samarang » H. L. de Lyon, V. H. Noma[...] *&* Co.

De hoofdagenten Soesman *&* Co.

BOEK- en KANTOORHAN[...]

van H. M. VAN DORP, te Batavi[...]

Dit Magazijn is steeds voorzien van de beste [...] van **POST- en SCHRIJFPAPIER** in aller[...] maten, als:

Wit en Azuré Post, papier Angoulême, papier[...] gelinieërd Post in 4°. en 8°., alles fraai gesat[...] Chitpaper.

Groot Imperiaal, roijaal, groot en klein [...] gelinieërd en ongelinieërd, zeer doelmatig vo[...] vervaardigen van

KANTOORBOEKEN,

die naar alle modellen kunnen gelinieërd worde[...]

Verschillende soorten **Drukmediaan,** Velijn[...] Hollandsch Propatria, waaronder

LINNENPAPIER,

zeldzaam te bekomen, glad en sterker dan een[...] dere papiersoort.

Door zijne **KANTOOR-BINDERIJ** en [...] **KERIJ** bestaat bij hem de gelegenheid, om alle[...] daartoe betrekking heeft, spoedig te doen uitvoe[...] **Handelspapieren, Visitekaartjes** etc. w[...] in Lithographie vervaardigd, en kunnen de verg[...] met Europeesch werk zonder schroom doorstaan.

Boekhandel van **H. M. van Do[...]**

te BATAVIA.

Marsden. The History of Sumatra contain[...] account of the Government, laws, costums and[...] ners of the native inhabitants, description of th[...] duction, etc. London 1811 *f* 30,—

Crawfurd. a descriptive dictionary of the I[...] Island and adjcaent countries, *f* 14,—

Heine. Reis om de wereld naar Japan, met[...] ten, *f* 18,—

Brumund. Indiana, 2 dn. *f* 10,—

Junghuhn. Java, zijne gedaante, zijn plante[...] en inwendige bouw, 4 dn. met platen, in ma[...] verguld op snee *f* 80,—

Huc. l'Empire Chinois, 2 vol. *f* 8,—

Fraissinet. le Japon, 2 vol. *f* 8,—

Veth. Borneo's Westerafdeeling, 2 dn. *f* 10,—

Muller. Reizen in den Indischen Archipel, *f* 10,—

Van der Hart. Reizen rondom het eiland Ce[...] *f* 6,— (2820)

JOURNAL DES DEMOISELLES.

Edition avec **Supplément,** contenant

1°. Modes de Paris.
2°. Tapisserie et Broderie.
3°. Musique.
4°. Gravures.
5°. Litterature, poësie etc.

No. 1 à 7 en verder per mail à *f* **17** per jaar, te[...] komen bij

(2836) H. M. VAN DORP, *te Batavia.*

VERGULDE EN PALISANDER

SCHILDERIJ-LIJSTEN

van 40 cents tot *f* 2,— de voet, worden verva[...] op alle verlangde dimensiën.

SCHILDERIJ GLAZEN

van de **grootste afmetingen.**

Vergulde SUPPORTS.

Te *Batavia* bij

(2794) VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.

H. M. VAN DORP, te Batavia.

237ste Nederl. Staatsloter[...]

GROOT **990,000** GULDEN.

Bestaande uit **20,000** loten, **10,0[...]** prijzen en 2 premiën.

De hoogste prijs met premie is *f* **130,000**

Bestellingen voor heele of gedeelte van loten, à *f* [...] per lot, worden aangenomen bij den Boekhande[...] *H. M. van Dorp,* te Batavia.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 29 September 1858, No. 78.

Willemina en Clara,
Kapt. C. Abrahamsz, Jr.
NAAR AMSTERDAM.
Wordt bekend gemaakt, dat **Passagiers** welke gen wenschen gebruik te maken van de even ruime elegante als confortabele inrigtingen, welke met het genoemd zeer fraai en snelzeilend Schip wordt geboden, zich tot het bespreken van passage kunnen adresseren, bij de ondergeteekenden en den Gezagvoerder zelven.
Het Schip voert **eenen bekwamen Docter** en waarschijnlijk in de tweede helft der maand October de terugreis van hier gereed zijn.
HAAGER EN SCHUURMAN,
Agenten.
(809)

The fine Hambourgh Barque
JOHANNA STOLL,
will leave this for Singapore, first of next week. She has some empty state rooms to dispose of.
For further information apply to the undersigned at
Mrs. BAIN,
Koningsplein.

VOOR VRACHT NAAR SAMARANG EN SOURABAIJA
wordt aangeboden het Ned. Ind. brikschip
SOPHIA,
Kapitein **SCHUIT**,
om tegen het einde der volgende week derwaarts te vertrekken.
Te bevragen bij
P. LANDBERG EN ZOON.
(805).

VRACHT EN PASSAGE NAAR MACASSAR,
met de uitmuntend engelsche Brik
ELLEN,
kapt. **BING**,
op den 1ste October te vertrekken.
Adres bij
VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

BATAVIA.

Op den avond van den 26sten dezer, overleed alhier de heer J. Olivier, Jz., directeur van 's Lands drukkerij, tevens belast met de redactie der Javasche Courant. Een groot gedeelte van zijn lang en werkzaam leven heeft de overledene in deze gewesten doorbrengen, en de wetenschappelijke wereld dankt aan zijne werkzame de verschillende nuttige werken, die meerendeels op Indië betrekking hebben. 'sMans goede hoedanigheden, als mensch en ambtenaar, zullen nog lang bij velen in aandenken blijven.

Den 25sten dezer kwam alhier ter reede het Ned. schip *Grondwet*, gezagvoerder *J. C. Kamminga*, aan boord hebbende een detachement suppletie troepen, sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den luitenant der infanterie van het Nederlandsche leger F. F. van der Werff, medegeleider de 2de luitenant der infanterie P. J. Heck.

Het detachement bestond uit :
45 Nederlanders.
8 Franschen.
12 Belgen.
40 Zwitsers.
20 Duitschers.

De voeding en behandeling aan boord, alsmede het gedrag van het transport, gedurende de gansche reis, waren te prijzen.

De manschappen zijn, den 26sten dezer, op de gewone wijze gedebarkeerd en, des namiddags te vijf uren, naar Weltevreden gemarcheerd.

Wij ontvangen den ondervolgenden brief ter opname:

BATAVIA, den 25 September 1858.

Aan
de WelEdGestr. Heeren
geadmitteerde Advokaten en
Procureurs bij de Regtbank
te Batavia.

WelEdGestr. Heeren!

Als privaat persoon had ik mij niet mogen aantrekken hetgeen gij de Regtbank, waarvan ik een Lid ben, zult hebben ten laste gelegd.

Door dit te doen in mijnen, in den Java-Bode van den 3 Julij 1858, aan u gerigten brief, heb ik verkeerd gehandeld, weshalve ik u verzoek, dien brief, als niet geschreven, te beschouwen en de betuiging van mijn leedwezen aan te nemen, voor de, in dien brief, door mij gebezigde uitdrukkingen, welke u beleedigend mogten voorkomen.

Deze mijne démarche is vrijwillig en door niets gedwongen; ik doe ze omdat ik vermeen, dat het voor mij pligt van eer is, en wees verzekerd dat, indien ik het verkeerde van dien brief vroeger had ingezien, ik vroeger deze zelfde démarche zoude hebben gedaan.

Ik geef u de vrijheid van dezen brief zoodanig gebruik te maken, als door u zal worden goed gevonden.

Ik heb de eer te zijn

WelEdGestr. Heeren!
Uw D. W. Dienaar,
(*w.g.*) C. J. VAN HAASTERT.

Ten vervolge van ons nommer van den 18den dezer No. 75, zijn wij in de gelegenheid mede te deelen, dat de rust te *Macao* steeds ongestoord is gebleven (20 Augustus. Na de terugkomst te *Macao* van de Portugesche oorlogsbrik *Mondégo*, is Z. M. schroefschoener *Bali* naar de *Tijpabaai* gestoomd, waar het schip veiliger en digt genoeg bij de haven van *Macao* ligt, om, indien onverwachts de rust in deze stad gestoord mogt worden, bij tijds hulp, ter beveiliging van het Nederlandsch consulaat, te kunnen verleenen.

Daar de Chinezen, die *Macao* hebben moeten verlaten, nog niet mogten terukeeren, en de vrees voor een aanval op deze stad en voor een opstand onder de overgeblevene Chinezen, hoezeer verminderd, nog niet geheel verdwenen was, zoude Z. Ms. schroefschoener *Bali* nog eenigen tijd op dit station blijven.

Gedurende het aanwezen van de *Bali* in de *Tijpa-baai*, werd een Chinees, die van veel dienst was geweest bij het verkrijgen van ververschingen, uit de handen der zeeroovers gered.

In weerwil van de groote hitte, liet de gezondheidstoestand der equipage van de *Bali* niets te wenschen over.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo.— De berigten over de maand Augustus jl. behelzen het volgende.

In de afdeeling *Tanah Laoet* zijn eenige hoofden er toe overgegaan, om iustede, zooals vroeger de padie op ladangs te planten, thans den ploeg te gebruiken en sawah's aan te leggen. Op onderscheidene plaatsen is reeds eene uitgestrektheid van 6,000 vk. roeden zoodanig bewerkt.

In de *Zuider-afdeeling*, de *groote- en kleine Dajak* en in de afdeelingen *Doesson* en *Bekompai* is men nog steeds bezig met den oogst van het gewas.

De wd. civiele gezaghebber der laatstgenoemde afdeeling heeft eene reis naar de bovenlanden van zijne afdeeling gemaakt, welke hij tot op 0° 55" benoorden de linie heeft uitgestrekt. Op onderscheidene plaatsen langs de *Barito* zijn steenkoollagen ontdekt. Eenige monsters bleken dezelfde goede hoedanigheden te bezitten. als de *Pengaron* koel.

Op de hoofdplaats in *Bandjermasin* bestond veel vertier.

De katoenaanplant in *Martapoera* beslaat eene uitgestrektheid van drie bouws, welke met 5,500 heesters zijn beplant, 60 stonden reeds in bloei en 970 hadden den halven wasdom bereikt.

Japan. Eenige meerdere concessien zijn in den laatsten tijd van de Japansche regering verkregen.

Ten gevolge eener gemaakte schikking tusschen den Nederlandschen commissaris in *Japan* en den gouverneur van *Nagasaki*, kunnen advertentien en verdere handels-aankondigingen in de Nederduitsche of wel in de Japansche taal, ter drukkerij te *Desima* gedrukt, aan de huizen te *Nagasaki* worden rondgebragt.

De gouverneur van *Nagasaki* heeft verder de toezegging gedaan, dat de Nederlandsche kooplieden, bij gebrek aan pakhuisruimte te *Desima*, van het Japansch gouvernement pakhuizen in huur kunnen bekomen, terwijl, ten gevolge eener schikking tusschen den Nederlandschen commissaris en den gouverneur voornoemd, door Nederlandsche kooplieden te *Desima* ook openbare veilingen kunnen gehouden worden, ten overstaan van de Keizerlijke geldkamer.

Voorts hebben de Japansche heffingen van 5 pCt. op den invoer en 2 pCt. op den uitvoer opgehouden.

De vrouwen van *Nagasaki* hebben voortaan toegang te *Desima*, eene vergunning, welke in verband staat tot de in het vorig jaar verkregene concessie, dat Nederlandsche vrouwen in de opengestelde havens van *Japan* worden toegelaten.

Uit berigten, loopende tot den 10den Augustus ll., blijkt verder, dat de heer *H. Spengler*, koopman te *Desima*, op den 20sten December 1857 eene openbare veiling heeft gehouden van lijnwaden, wollen stoffen, sapanhout, eenhoorn, bindrotting, suiker en koffij. Met uitzondering van laatstgenoemd artikel behaalde een en ander voldoende prijzen.

Een aantal artikelen werden voorts tot goede prijzen onder de hand verkocht, waaronder p. m. *f* 4000:— aan Nederduitsche boekwerken.

Den 22sten Junij ankerde te Desima het Amerikaansch oorlogschip *Mississipi*, kapitein *Nicholson*.

Den 7den Julij het Nederlandsch schip *Zeevaart*, gezagvoerder *Biesthorst*, van Java.

Den 10den Julij het Amerikaansch oorlogschip *Powhattan*, kapitein *Pierson*, van China, aan boord hebbende commodore Tatnell.

Den 19den Julij het Russisch oorlogsfregat *Askold*, kapitein *Ounkofski*, van Pitehily (China), aan boord hebbende den admiraal graaf Pontiatine.

Den 22sten Julij vertrokken de beide laatstgenoemde schepen naar Simoda.

Den 5den Augustus arriveerden de Engelsche oorlogsschepen *The Furious*, aan boord hebbende lord Elgin, *The Retribution*, de *Gunboat* no. 82, en *The Emperor*. Laatstgenoemd schip was bestemd, om ten geschenke te worden aangeboden aan den keizer van Japan. Den 5den daaropvolgende vertrokken deze schepen naar Jedo.

Den 4den Augustus kwamen aan de Engelsche oorlogsschepen *Calcutta*, aan boord hebbende admiraal *Seymour*, en *The Inflexible*. (*Jav. Cour.*

Samarang, 25 Sept. Op Zondag, den 19 dezer, omstreeks te ½ 9 uren des avonds, is boven deze hoofdplaats een onweder losgebarsten, bij welke gelegenheid het huis, bewoond door den Heer Ottenhof, op *Bodjong* door den bliksem is getroffen, zijnde echter de veroorzaakte schade niet noemenswaardig, terwijl eene inlandsche vrouw, die op dat oogenblik in eene der kamers te slapen lag, door den bliksem bedwelmd werd, zonder echter eenig letsel te bekomen. De dakgoot van het huis, bewoond door den Heer Clignett, werd mede door den bliksem getroffen, terwijl de naald van den bliksem-afleider, op het residentie-huis te *Bodjong*, daardoor werd afgerukt. (*Sam. Court.*)

Soerabaija, 22 Sept. Laatstleden Dingsdag is alhier, met Z. M. stoomschip *Gedeh*, teruggekeerd eene compagnie van het 14de bataillon infanterie, onder commando van den kapitein Schröder, die, sedert den 1sten Maart ll., op het eiland Bawean in bezetting had gelegen. Genoemd detachement is, 's avonds te zeven uren, in de beste orde aan den boom gedebarkeerd en, met de muzyk van het bataillon aan het hoofd, naar de kazerne gemarcheerd. (*Oostpost.*)

Pasoeroean, 22 September. Door eene noodlottige onvoorzigtigheid van den Europeschen werkbaas, B., is hem de zoogenaamde wip van de vernieuwd wordende wipbrug alhier op het ligchaam gevallen, met het gevolg, dat hij oogenblikkelijk op de plaats dood bleef. (*Pas. N. en Adv. blad.*)

LAATSTE BERIGTEN.

In het *Journal de Génève* vinden wij de volgende bijzonderheden nopens de verschrikkelijke gebeurtenis, die te Nyon voorviel en in een vorig nommer door ons werd medegedeeld.

De berigten van Nyon ontvangen, doen ons zien, dat wij de lijst der veertien slagtoffers, die men tot maandag middag in de haven te Nyon vond, wegens en deze reeds zoo talrijke en vreeselijke optelling nog met twee namen vermeerderen moeten; de eene is een jong meisje, Mad. Pervachon, die met haar zuster en moeder, welke beiden wij reeds onder de slagtoffers opgaven, haar leven verloor, en de andere Madame Roche.

Droefheid en rouw heerschten overal, schrijft een correspondent, ik ben er geheel van afgemat. De avond was niet minder droevig dan de morgen, te meer daar men nog de ligchamen van drie dames zocht, die door hare kinderen teruggevraagd worden; ik kan de rouwtooneelen, waarvan ik getuige geweest ben, niet beschrijven, uw hart en het mijne heeft voor zulk een taak terug. Van iemand moet ik u toch spreken, nl. van een jongen man, die op eenmaal zijne verloofde, zijne zuster en zijn aanstaanden schoonbroeder heeft verloren; hunne ondertrouw was dien ochtend openbaar afgekondigd, en deze verschrikkelijke gebeurtenis maakte een einde aan een aangenaam togtje, dien morgen begonnen op een tijdstip, dat het leven hun in zijn schoonste hoop toelachte. Een bejaard heer is met zijn veertienjarigen zoon gered, op twee schreden van de plaats, waar moeder en zuster voor hunne oogen omkwamen.

Het grootste aantal der verongelukten is zwaar aan het hoofd gewond, door de raderen der stoomboot, toen men haar, maar te laat, een achterwaartsche beweging liet maken. Alleen drie dames heeft men op de *Helvétie* kunnen redden. Op het oogenblik van het ongeluk, hadden zij zich aan de ijzeren staven vastgeklemd, die aan de luiken geplaatst waren en bij de inscheping dienden om de sloepen te beschermen, als zij de boot bereikten. De schrik aan boord was zoo hevig op het oogenblik van het gebeurde, en zoodanig had iedereen zijne tegenwoordigheid van geest verloren, dat er niet alleen geen reddingsboeijen aan de schipbreukelingen zijn toegeworpen, maar ook geen banken of andere voorwerpen, waarmeê men zich gemakkelijk boven water kan houden. Alleen heeft de vrouwelijke kok van 't schip een jongen gered, door dien zij hem den emmer reikte, waarmeê zij water uit het meir putte.

't Is onmogelijk, de hartverscheurende bijzonderheden te verhalen, die van mond tot mond in den, aan den oever van het Meir opeengepakten, volkshoop rondloopen, en die er een levendig belang in stelt. Men zou moeten verhalen van de vreeselijk bedrogen hoop van een vader, van een moeder, van een echtgenoot, van kinderen, die, bij elke aankomst van het noodlottig schip, zich vruchteloos met de hoop vleijen, van de overblijfselen hunner dierbaren terug te zien, - van dien vreeselijken schrik, van die kreten der smarte, van de wanhoop, veroorzaakt door de zekerheid van een afgrijselijk ongeluk, waaraan men nog zoo gaarne wilde twijfelen.

Iedere spoortrein, ieder schip, dat in de haven van Nyon aankomt, brengt families van Genève aan, die de droevige overblijfselen komen erkennen, of hunne brandende ongerustheid verdrijven.

Verscheiden ligchamen moeten dezen nacht door familiën van Genève, die ze opgeëischt hadden, afgehaald zijn; allen zijn herkend, en zelfs hebben er zonderlinge misvattingen plaats gehad van de zijde van vrienden, die de voorwerpen hunner genegenheid te schielijk meenden te herkennen. Alleen door aanwijzing van de naaste bloedverwanten, heeft de vrederegter bepaalde zekerheid kunnen verkrijgen van de identiteit van eenige slagtoffers; een broeder b. v. kon zijne zuster niet herkennen!

Meer dan honderd personen van Genève hadden zich 's avonds naar Nyon, naar de plaats des ongeluks, begeven, en eerst zeer laat werden de hartstogtelijke kreten, uitgeperst door de grievende smarte, door de doodelijke stilte eener begraafplaats vervangen.

Dr. Lamborsy van Nyon heeft, met eene bewonderenswaardige opoffering, allen ligchaams- en zielekranken zijne zorgen gewijd. Alleen nog drie zieken waren maandag avond buiten staat, om ten hunnent overgebragt te worden; de een is die grijsaard, die, als door een wonder met zijn zoon gered, zyne vrouw en dochter heeft verloren.

De regeling van de treurige dienst der lijkzoeking is met veel beleid door den heer Panchaud, luitenant der gendarmerie, verrigt, en hierbij is hij door de bootslieden van Nyon, met een opmerkelijke behendigheid en volharding bijgestaan.

Bij de laatste berigten, die wij ontvingen, was men nog bezig. Zoo als wij reeds gezegd hebben, is het zeer moeijelijk : het zand, door den wind voortgestuwd, bedekt de lijken, die nog op den bodem kunnen zijn, zoo als dit bevestigd wordt door de bovenkleederen, shawls en mantilles, die uit de golven zijn opgehaald.

ENGELAND.

De oogst in Ierland is buitengemeen gunstig; men herinnert zich niet, in de laatste jaren iets dergelijks gezien te hebben. De tarwe staat in bloei en belooft

geen regen meer. De regen heeft zeer veel goed aan de haver gedaan, die een meer dan middelmatigen oogst zal opleveren. De boeren rekenen veel op den 1sten uitslag van den hennepoogst, en velen, die dit gewas niet hebben willen zaaijen, berouwt het thans, dat zij den goeden raad, dien men hun gegeven had, niet gevolgd zijn. De nieuwe aardappelen zijn in overvloed en uitstekend van kwaliteit. Nog een paar weken droogte, en men zich zal in den vollen oogsttijd bevinden.

FRANKRIJK.

Wij lezen, in de *Courrier du Havre* van 9 Augustus het volgende omtrent de feesten te Cherbourg:

Havre, 9 Aug. Het laatste kanonschot is gevallen, de laatste lampion der feesten te Cherbourg uitgegaan; de keizer is vertrokken, om zijn vruchtbaar bezoek, aan de Normandische kust begonnen, op die van Bretagne te vervolgen. Het oogenblik is gekomen, om, met bedaard nadenken, het gewigt te schatten van de gebeurtenis, die de vorige week tot een van de gewigtigste der tegenwoordige regering en misschien der eeuw maakt.

Indien een ziener, toen Napoleon I op de rotsen van St. Helena de misdaad zijns roems, zamengesmolten met dien van Frankrijk, dat hij zoo groot en gevreesd gemaakt had, boette, indien toen een ziener, begaafd met het vermogen, om in de toekomst te lezen, voor hem verschenen was en hem de woorden had doen hooren: » Voor er veertig jaren verloopen zijn, zal een zoon uit uw geslacht, door de stemme des volks ten keizerstroon geroepen, de werken van Cherbourg, die uwe vaderlandslievende eerzucht minde, vermeerderd, voltooid en tevens het grootste uwer plannen ten uitvoer gebragt hebben. Voor 1860 zal Cherbourg het groote maritime arsenaal van Frankrijk aan het kanaal geworden zijn, en zal het, op zijne volkomen gesloten en verdedigde reede, de gansche vloot des keizerrijks en in zijne magazijnen al wat noodig is, om ze te herstellen of geheel en al te wapenen, kunnen bevatten."

Er zal nog meer zijn: dank zij eene uitvinding, waarvan de wetenschap op dezen oogenblik zelfs niet de minste gedachte heeft, en eene kracht, tot dusverre alleen in theorie aanwezig, zal een leger binnen weinige uren, op zijn meest binnen eenige dagen, met wapenen en bagage, van de uiteinden des rijks naar Parijs en van Parijs naar Cherbourg vervoerd kunnen worden, gereed, om zich op het land in slagorde te stellen, of zich in te schepen aan boord der daar vereenigde vloot, om het naar 's aardrijks einde te vervoeren, zoo dit noodig mogt zijn.

En al deze dingen zullen geschieden, zonder dat de vrede der wereld daardoor gestoord wordt; Engeland, dat langen tijd den naam had van Frankrijks doodvijand te zijn zal zonder protest de vestiging en aanlegging van werken te Cherbourg laten begaan; zelfs zal het, voor zoover het burgerlijke gedeelte der werken betreft, zijne ingenieurs, zijne bouwmeesters, zijne millioenen leenen. En eindelijk zal de nicht van den prins-regent, ten troon van Engeland verheven, de inwijdingsfeesten van het arsenaal van Cherbourg komen bijwonen, niet als vazal, maar als vriendin; zij zal zich aan den disch uws opvolgers nederzetten, zij zal op zijn arm leunen, om het indrukwekkend schouwspel te genieten van de Fransche vloot, met wapperende vlaggen en wimpels, ten teeken van vreugde, bedekt.

Zou men hem, die het gewaagd had, zulk een voorspelling aan den gevangene van St. Helena te doen, niet voor ijlhoofdig hebben gehouden? en zou de keizer, wien slechts weinige dingen konden verwonderen, niet teruggedeinsd zijn voor zulk een duizelingwekkend uitzigt?

Welnu! dat alles behoort tot de geschiedenis, heden reeds tot de oude: het onmogelijke heeft zich verwezenlijkt, en Engeland heeft zijne juichtoonen doen weergalmen in de kreten: » Leve de Keizer!" die dit Fransch en tevens internationaal feest hebben begroet.

Het gewigt der gebeurtenis, die aan boord van het fransche admiraalschip, op de reede van Cherbourg, de beide souvereinen van Frankrijk en Engeland vereenigde, is geschetst met die bewonderenswaardige zuiverheid en juistheid, gelijk aan die van Tacitus, welke bijna al de redenen des keizers kenmerken.

Beschut door dezen dijk, een werk voor en tevens een waarborg tegen den oorlog, huwen de schepen der beide volken, wier naijver gedurende zooveel eeuwen de geschiedenis met bloed heeft bevlekt, thans vriendschappelijk hunne vrolijke kleuren; en dit doen zij, dank zij een anderen zedelijken dijk, dien men het gezond verstand des publieks noemt, tegen wiens magtigen tegenstand alle pogingen, om die oude veeten te doen herleven, zullen stuiten en verijdeld worden. „Monseigneur, zeide iemand tot den kardinaal de Fleury, toen hij dezen en pligtpleging maakte over zijne functien als onderwijzer van koning Lodewijk XV, „gij hebt twintig jaren gewerkt, om u nutteloos te maken." En hoezeer dit werk dan ook een werk van militaire bescherming is, zal de grootste dienst, die de dijk van Cherbourg bewijzen kan, daarin bestaan, dat hij immer nutteloos zij, en dat hij den tand des tijds aan het brons der kanonnen, die zijne forten en bastions bezetten, zie knagen, en de affuiten, waarop zij steunen, tot stof vermolmen. Deze kostelijke nutteloosheid zal de triomf zijn eener internationale, waarlijk groote, vooruitgaande en menschlievende staatkunde.

Maar, als de dierste hoop, die wij koesteren, de onbepaalde nutteloosheid van de prachtige militaire werken te Cherbourg is, laat ons dan ook niet vergeten, dat er, aan de zijde der militaire haven van Cherbourg, ook een reede van Cherbourg is, aanleg- en wijkplaats voor de handelschepen van alle volkeren in 't algemeen en van Frankrijk in het bijzonder. Uit dit oogpunt heeft Havre, de voornaamste handelshaven van Frankrijk aan de Atlantische zee, de eenige gewigtige handelsplaats van 't kanaal, een zeer direct belang bij de werken van de reede van Cherbourg. Dit belang zal nog zooveel te meer blijken, daar het niet te vreezen is, dat Cherbourg immer eene handelshaven voor de groote vaart zal worden.

Cherbourg zal niet meer zaken van Havre tot zich trekken, als Toulon van Marseille gedaan heeft. De gestrengheid der militaire consignes, in een krijgshaven onvermijdelijk, is te zeer tegen den vrijen handelsgeest. Cherbourg zal dus tot aanleg- en wijkplaats dienen voor schepen van Havre, bij den ingang van 't kanaal door slecht weder overvallen, in afwachting, dat de vrijgevigheid en regtvaardigheid der keizerlijke regering aan Havre zelf een gesloten reede of haven toestaan, die, door hare grootte, de gemakkelijkheid, om haar te naderen, en de goede diepte, beantwoordt aan de steeds grooter wordende behoeften van den zeehandel van Havre.

— De *Havas-Bullier* deelt ons den volgenden telegram mede.

Londen-Parijs, 9 Augustus. De *Morning-post*, de *Morning-Herald* en de *Morning Chronicle* beschouwen eenstemmig de ontvangst van koningin Victoria te Cherbourg, als een schitterende ratificatie van het engelschfransch verbond. Alleen de *Times* gaat met smalen voort.

— De *Moniteur* van heden deelt ons het merkwaardigste omtrent de onthulling van het standbeeld van Napoleon I mede.

Cherbourg, 8 Augustus.

Heden ochtend te 11 uren, hebben HH. M. M. de mis in de kerk *de la Trinité* gehoord. Aan de deur der kerk zijn zij ontvangen door mgr. den bisschop de Cousances, door zijne geestelijken omringd, die hun het wijwater en den wierook aanbood.

Na de mis hebben de keizer en de keizerin, door het geheele hof gevolgd, zich naar *la place Napoleon* begeven, waar zich het ruiterbeeld des eersten Napoleons verheft, dat door den keizer zou worden ingewijd.

Bij de aankomst van H. H. M. M. viel het zeil, dat het beeld bedekte, onder de kreten van Leve de keizer! Leve Napoleon I, Leve Napoleon III, welke zijn beeantwoord door artillerie salvo's van al de op de reedten anker liggende schepen en van de forten.

Hunne Majesteiten namen plaats op een rijk vergulde tribune, regt tegenover het standbeeld opgerigt, en beschouwden, met een zigtbare zelfvoldoening, het prachtig panorama, dat zich voor hun oog vertoonde.

Toen de keizer de gedecoreerden met de st. Helenamédaille rondom het standbeeld bemerkte, liet hij hen uitnoodigen, tot aan den voet der estrade te komen. Die grijze overblijfselen van ons leger, die elk een kroon van immortellen of laurier in de hand hielden, haastten zich, om de hun aangewezene plaatsen in te nemen, terwijl zij den keizer en de keizerin met de hartelijkste toejuichingen begroetten.

Nadat er stilte was ontstaan, beklom de maire van Cherbourg de eerste trappen der estrade en hield de volgende rede:

„Sire, Cherbourg is van alle steden van Frankrijk het meest aan het keizerrijk verschuldigd. De geschiedenis harer vernieuwing is geheel beschreven in het keizerlijk besluit van 6 Junij 1811, dat uwe Majesteit heeft toegestaan, in het voetstuk van dit monument te bewaren.

'T Is ook van het keizerlijke tijdperk, dat de krachtige aansporing tot de groote werken dagteekent, waarvoor de verbeelding verstomt, en waarvan het gewigt niet beter kan uitgedrukt worden, dan in de volgende merkwaardige woorden: „Ik heb besloten, te Cherbourg de wonderen van Egypte te vernieuwen. Ik had in de zee reeds mijne pyramide opgerigt, ik zou ook nog mijn meir Moeris gehad hebben." Tot aan de grenzen des gezigteinders verheft zich majestueus deze pyramide, op de breede basis gegrondvest, in 't midden der golven, wier woede aan zijne voeten sterft. Als een vooruitgeschoven schildwacht bevestigt en verdedigt zij de prachtige reede, waar onze schepen ten allen tijde bescherming vinden.

Dank zij U toegebragt, Sire, ons meir Moeris bestaat heden werkelijk. 'T Is nauwelijks eenige uren geleden, toen de zee, onder de oogen Uwer Majesteit, bij het gejuich van gansch Frankrijk, de uitgestrekte haven binnenstroomde, die uitgehouwen is in rotsmassa's, die met alle pogingen van menschelijke volharding schenen te spotten.

Maar indien het U toekwam, Sire! de uitgestrekte ontwerpen van den magtigen stichter uwer dynastie te voltooeren, het komt ook aan de stad Cherbourg toe; en 't is een eere, dat Uwe Majesteit haar heeft toegestaan, om, als een onuitwischbare getuige harer dankbaarheid, een standbeeld, ter herinnering aan haar onsterfelijken weldoener, te vorderen en op te rigten.

In de toekomst zullen wij dus met hoogmoed kunnen wijzen, hier op het achtbare beeld des helds, daar op het reusachtigste werk van den ouden en nieuwen tijd, verschuldigd aan de glorierijke regeringen van Napoleon I en Napoleon III.

Daarom, zullen wij, terwijl wij in een zelfde gedachte en onze herinneringen en den indruk, waarvan wij getuigen zijn geweest, mengen, voor immer onze gevoelens oplossen, in den zoo nationalen juichtoon: » Leve de Keizer!"

De keizer antwoordde:

» Mijne Heeren! Terwijl ik u, bij mijne komst te Cherbourg bedank voor uwe hartelijke toegenegenheid, verklaar ik tevens, dat het mijne bestemming schijnt te zijn, gedurende den vrede de groote oogmerken te vervullen, die de keizer gedurende den oorlog ontworpen heeft. Inderdaad, niet alleen zijn de reusachtige werken, die hij heeft uitgedacht, voltooid, maar ook in zedelijken zin, triomferen de beginselen, die hij door de wapenen wilde doen gelden, heden door de eenvoudige werking der rede. Zoo is hereids een der vraagstukken, waarvoor hij het krachtigst heeft geworsteld, de vrijheid der zee, die het regt der onzijdige volkeren waarborgt, bij gemeen overleg besloten. Zoo waar is het, dat de nakomelingschap zich altoos belast met de verwezenlijking van de ideën eens grooten mans. Maar, ofschoon wij den keizer regt laten wedervaren, moeten wij hem de volhardende pogingen der regering voor en na hun niet vergeten.

DUITSCHLAND.

Weenen, 4 Augustus. — Ook uit bijna alle deelen der Oostenrijksche monarchie, en voornamelijk uit Bohemen, Hongarije en Italie, zijn bedroevende berigten ontvangen, betreffende de overstroomingen, veroorzaakt door het zwellen der rivieren. Gebouwen, straten, bruggen en velden hebben daardoor groote schade geleden, men op vele plaatsen tevens het verlies van me… vens te betreuren heeft. In deze stad is de … den Donau zoo hoog, dat men ook hier voor … vreest. Wanneer de regen niet spoedig op… de overstrooming niet lang meer uitblijven.

Frankfort, 5 Augustus. — Aan de *Bresl. Ztg.* het volgende gemeld: Hoe ongelooflijk het oo… klinken, is het toch een onloochenbaar feit, dat … Londen bestaande Poolsche revolutionair verbond … weder alle pogingen in het werk stelt, om in … eene omwenteling te organiseren. Het bewijs … vindt men in eene menigte exemplaren, door ge… vereeniging uitgevaardigd en door hare bestuurde… powsky en Abycht onderteekend, waarin de Pole… den opgeroepen, om toebereidselen voor eene al… nationale omwenteling te maken. Vele Poolsche … ners der stad en provincie Posen, die bedoelde e… ren per post ontvingen, hebben die uit eigen be… aan de politie overgeleverd.

Berlijn, 5 Augustus. Gelijk bekend is, zal … gin Victoria door den minister van buitenlandsche … lord Malmesbury, op hare reis naar Babelsberg … zeld worden. De Engelsche minister zal zijn … nemen in het stedelijk paleis te Potsdam, alwaar … voor het gevolg der hooge Engelsche gasten ka… gereedheid worden gebragt. Het gevolg der koni… dat der overige gasten schijnt vrij talrijk te zullen … vermits in het paleis te Potsdam tot dit einde … trekken worden gereed gemaakt. De koningin en de … gemaal, alsmede de groothertog en de groothertog… Baden, zullen op het slot Babelsberg verblijf h… Voor het dépêches-verkeer tusschen Postdam en L… gedurende de aanwezigheid van lord Malmesbury in … genoemde stad, is door de Engelsche regering reeds … gedragen.

— Volgens berigten uit Tegernsee is de koningi… ongesteld.

— Men verneemt, dat de koningin van Engeland … de reis naar deze stad, zich eenige uren te Hano… ophouden.

— Uit het Spree-woud wordt berigt, dat het … aldaar aanmerkelijk gerezen is. Tengevolge daarvan … men hier binnen kort een hoogeren waterstand ver… ten, te meer omdat de Elbe en de Havel reeds … eene hoogte bereikt hebben, dat het water uit de … streken van het Spree-woud daarin niet meer kan … loopen en alleen langs de hier aanwezige bedding … uitweg kan vinden. Bij den lagen waterstand in … omstreken, was de aanvoer van brandstof, levensm… len en ruwe materialen voor het fabriekwezen … eenigen tijd zoo verminderd, dat een ruimere t… van water hier inderdaad eene geheele verlevendi… zal te weeg brengen.

Men schrijft van Berlijn, dd 6 Aug. — Men … kert, dat de eerste geneesheer des konings, dr. Sc… lein, die naar Tegernsee geroepen is, bij zijne … meening volhardt, dat er namelijk voor den k… geen denken aan is, om op nieuw het bestuur te … vaarden. Het verblijf te Tegernsee heeft niet dat … stig gevolg gehad, 't welk men er van verwac… Het weder is bijna altoos slecht geweest, en tegenwo… wordt de koning door de jicht verhinderd, om te … toeren. Personen, die den koning te Tegernsee g… hebben, beweren, dat zijn geheugen niet versterk… en dat de groote verstandelijke werkzaamheid, die … daarin voor zijne ziekte bespeurde, bijna geheel ve… nen is.

ITALIE

Uit Rome wordt gemeld, dat de gezondhei… stand des Pausen vrij gunstig is, hoewel hij di… door aanvallen van aamborstigheid wordt gek… Het ruwe weder heeft hem verhinderd, de bade… Porto d' Auzo gedurende dezen zomer te gebruiken.

Nog wordt uit die stad berigt, dat de Pruissische … zant, de Heer v. Thile, voor eenige dagen naar C… Vecchia is vertrokken, om van daar de reis over Ge… naar Zwitserland voort te zetten, alwaar hij eeni… tijd zal vertoeven.

TURKYE.

Volgens eene depêche van Scutari, dd. 6 Aug., h… Abdi-pacha, die thans besloten schijnt, de rust … handhaven, aan de consuls verklaard, dat hij een … deelte der bachi-bouzouks, die zich te Podgorizza … vinden, van daar zal laten terugtrekken. Hij begeeft … naar dit district, om er zelf bevelen te geven, opdat … geenerlei botsing met Montenegro plaats grijpe.

De consuls zijn met hem overeengekomen, om alle… kens de bazars op nieuw voor de Montenegrijnen … openen. Alles is rustig.

— Te Parijs is berigt ontvangen, dat de Fransche … Russische consuls te Erzerum aan de vertegenwoordi… hunner regeringen te Constantinopel de volgende tijd… hebben doen toekomen: In eene plaats nabij Erzer… dacht de Muzelmansche bevolking, die een groot d… van den oogst door de droogte zag te loor gaan, dat M… homed door een weinig Christenbloed welligt zoude b… vredigd worden en hun den zoozeer gewenschten re… schenken. De cadi, die ter bekoming van dat bl… geen verlof tot het ter dood brengen van een Chris… wilde of durfde geven, bragt de bevolking tot bedaren, d… hun vergunning te verleenen, het lijk van een Christen … dat den vorigen dag begraven was, op te graven en … hoofd af te slaan, waaraan dan ook gevolg is gegeven … Hoewel nu in de gegeven omstandigheden de Chris… nen het geluk hebben gehad het leven te behouden, heb… ben zij deze heiligschennis niettemin met de grootste v… ontwaardiging vernomen, terwijl het gebeurde bovendien … weinig in staat is, om hen voor het vervolg gerust … stellen, indien de droogte blijft aanhouden.

BRITSCH-INDIË.

De Calcutta bladen deelen mede, dat de schrik … *Simla* nagenoeg verdwenen was. De verzameling … van gewapende mannen in de nabijheid wordt a… huiselijke twisten onder de bovenlandsche hoofden …

reven. Brieven uit *Lucknow* melden, dat men, ten ge van de onlangs ontdekte zamenzwering der Seikhs, heeft gekregen, onder de Moulvie Seikhs niet te werven. Men zegt, dat te *Hingolie*, op het gebied van den Nizam, een Europeesch meisje in ezit eenige van inlandsche goochelaars werd gevon- Wij nemen de volgende bijzonderheden omtrent aak uit den *Madras Times* over.

correspondent, wiens brief ons laatstleden woens- geworden, zegt, dat eenige dagen geleden, het apitein commandant van *Hingolie*, Mckinnon te kwam, dat eenige inlandsche goochelaars zich, in orp bij *Hingolie*, bezig hielden met een Europeesch op de wekelijksche markten aldaar, ten toon te n. Er werd onmiddelijk onderzoek naar gedaan, t gevolg, dat men er in slaagde, een kind van 9 uit hunne handen te verlossen. Volgens het zeg- van den doctor, die het kind heeft onderzocht, kan en twijfel bestaan, dat het kind van Europeschen ong is. Hij geeft als zijn gevoelen te kennen, het kind wel degelijk uit Europesche ouders is ge- en haalt als bewijs daarvan aan de lichte kleur hare oogen en van haar hair, alsmede de sproeten et vel en de bijna blanke kleur van hetzelve op en, waar het de uitwerking der zon niet heef ondergaan. — Het kind is zoodanig door de zon nd, dat het waarschijnlijk sedert jaren aan haren d is blootgesteld geweest.

onderzoek wordt met kracht doorgezet. De beid- aamde ouders van het kind zijn in hechtenis ge- n, en zal alles zonder twijfel worden opgehelderd e agenten zijn naar Basesin gezonden, om een an- Europeesch kind optesporen, dat, ouder is dan dat, hetwelk thans sprake is, en gezegd wordt in het te zijn van dezelfde goochelaars. Men beweert, nog verscheidene te, of digt bij Mungloor te vin- ouden zijn.

ij hopen, dat in het onderzoek dezer zaak met de e zorg zal worden te werk gegaan, en kunnen niet dan wenschen, dat, wanneer deze feiten bekend en, de ouders van ontroofde kinderen zich zul anmelden, en het genoegen zullen smaken, hunne ren onder hun dak terug te ontvangen; hen alzoo een levenslot vrijwarende, dat wij ons niet dan met en kunnen voorstellen.

olonisatie der Nederl. Oost-Indische Buitenbezittingen.

adres van de heeren van Vlissingen c. s. aan den koning onisatie der Nederl. Oost-Indische Buitenbezittingen door anen, heeft het groote nut gehad, dat op die buitenbezit- meer bepaaldelijk de aandacht is gevestigd. Wij zijn daar- schuldigd het uitmuntend rapport der staatscommissie, wier n het te hopen is, dat de regering moge volgen, en wier me- ngen den geest van particulieren mogen opwekken en prik- tot ondernemingen, even voordeelig voor hen- zelven, als m voor het algemeen belang.

s verslag dier commissie vindt men ook gesproken over e en Ceram. Ten aanzien van Boeroe, verwijst zij naar het ijk verslag van een harer leden in het Indisch archief van penbaar gemaakt, met een vervolg in het tijdschrift van taal-, n volkenkunde van het Bataviaasch genootschap van kun- n wetenschappen van 1854; daaruit blijkt ook, zegt zij, dat zich welligt zou eigenen voor Europesche exploitatie en schillende kleine ondernemingen daar met vrucht tot stande kunnen worden gebragt; doch er blijkt tevens uit, dat de laats en haven van Kajéli, met hare omgeving, als zeer on- d is te beschouwen; een toestand, die welligt door opdroo- n afleiding van moerassen en het uithakken van oorspronkelijke en zou te verbeteren zijn. Ook het eiland Ceram, zegt zij, alle opzigten een naauwgezet onderzoek waard. Daar zou het regelen en uitbreiden van den houthak der zoo veelsoortige tbare bosschen, bevorderd door den aanleg van goede sleep- , een goed product voor den handel en de scheepvaart op de ken, geleverd kunnen worden.

uit blijkt de wenschelijkheid, dat al wat ten aanzien van de eilanden openbaar is gemaakt, worde verzameld, toegelicht er ieders bereik gebragt, opdat het op nieuw getoetst en gen worde. Hieraan is door den heer jhr. J. P. Cornets de van Kraaijenburg, oud-raad van Indië, voldaan, door bij ik Muller te Amsterdam uit te geven: *Het eiland Boeroe, Exploitatie en Halfoersche Instellingen*, beschreven door T. J. , oud-resident van de Wester-afdeeling van Borneo en van , met bijdragen en toelichtingen van hem-zelven, in verband uropesche kolonisatie in Nederl. Indië. Dit zeer interessant voornamelijk met het oog op Europesche kolonisatie samen- d, eindigt met de volgende slotsommen, waartoe de schrijver art nog niet gekomen te zijn, toen hij, den 15den April 1857, res aan den koning heeft mede onderteekend.

. De bovenbedoelde immigratie van op zich zelf staande n is, in de tegenwoordige gesteldheid van Boeroe's bevolking, mogelijk op zeer *beperkte schaal;* zij vindt er geen land van , alhoewel het alles bevat dat het mettertijd tot een land van kan verheffen.

. Zoo lang de regering *de Hervorming van den Halfoer*, de, op pag. 233—235, aangegevene of betere grondslagen, staatsbeginsel zal hebben gedécreteerd, is geene immigratie amd raadzaam; want dan heeft zij geene toekomst van keling.

. Indien de regering tot stand brengt eene *Javaanscke ting*, zoo als bedoeld op pag. 249—251, dan zal de immi- van blanken daardoor aanmerkelijk worden bevoordeeld, om- Javaan, voor den Nederlander, zoowel als voor den Halfoer, n een voortreffelijk voorganger in verschillende takken van en landbouw, en aan het geheele littoraal bewesten de baai n welvaart zal bijzetten.

. Indien de regering den *gezondheids-toestand van Kajéli* rt, door aanstelling van een Europeesch geneesheer en in- e vaccinateurs, — door wegkapping van zware bosschen en g van moerassen in de onmiddelijke nabijheid, dan eerst mogelijkheid zijn, dat het Europeesch bestuur eene gewenschte ding erlange, en de haven ook worde opgezocht door sche- ie anders voorbij zeilen; dan eerst zal er zekerheid zijn, dat ke immigrant, als hij ernstig ziek wordt, een been breekt, als zijne vrouw moet bevallen, op de hoofdplaats te minste ischte geneeskundige hulp kan vinden; zonder die zekerheid, n vrijgezel, die nadenkt, veel minder een huisvader, zich llig wagen aan een bestendig verblijf op zulk een eiland.

. Indien de regering een *natuurkundige* in commissie stelt, daarvan de vrucht zijn, dat, binnen een betrekkelijk kor- , de wetenschap zal bevredigd worden ten opzigte van Boe- eologie, dieren- en plantenrijk; en dat juister dan thans blij- rijkdommen, die er zijn, en welke daarvan, het eerst en st, in aanmerking komen, om ten voordeele van den blanke landzaat te worden geëxploiteerd. Worden aan die com- nog een of twee daartoe geschikte jonge lieden toegevoegd, an er, in zeer korten tijd, van Boeroe een *kaart* bestaan. wordt onontbeerlijk, zoodra de regering zich ernstig aan Boe- legen laat liggen. Zij dient te zijn topografisch voor het regentschap Kajélie, en voor oorden daarbuiten, die deze voordeelige exploitatie kunnen opleveren; doch overigens voldoende, dat zij uitdrukke het algemeen karakter en de ste accidenten des terreins, in den smaak zoo als de keuri- ge kaart van Sumatra's Westkust door wijlen majoor Beijerinck, waartoe wel de vallei van Agam en nog eenige anderen zijn ge- triangulеerd, maar overigens eene methode is gevolgd, die veroor- looft met snelheid te werken, maar toch geen enkele bewoonde of bebouwde plek over te slaan, en wijders den bodem voor te stellen met al de juistheid, welke noodig is voor het bestuur.

„6o. Als staat en kerk vereend, met oordeel en wat geluk, gedurende ettelijke jaren aan de hervorming van den Halfoer hebben gewerkt, dan eerst is er te rekenen op een overvloed van inheemsche arbeiders, goedwillig en ijverig van natuur en met nog zoo weinig behoefte, dat zij te vreden zullen zijn met dagloonen, waarmede de Javaan in zijn eigen land 25 jaar geleden te vrede en gelukkig was, maar het nu niet meer zou zijn. Dan eerst, *bij overvloedig aanbod van arbeid*, zijn er solide ontwerpen op te zetten, om de natuurlijke rijkdommen des lands te herscheppen in product van ruilbare waarde, door tal van kleine exploitatien en ook door eenigen op grooter schaal, naar gelang er kapitalen en talenten uit Nederland of Java worden aangebragt.

„7o. Het komt mij voor, dat nu, in de eerste plaats, moet worden afgewacht, welk besluit de regering, naar aanleiding van het door hare staats-commissie in te dienen rapport, zal nemen omtrent de kolonisatie-zaak in 't algemeen, en omtrent Boeroe in 't bijzonder. Eerst daarna kunnen de voorstanders de kolonisatie op Boeroe, met op zich zelf staande Nederlandsche immigranten, zich onderling beraden, welke concessien en welken steun zij van de regering kunnen en mogen verzoeken. De nu bijeen getrokken bijzonderheden omtrent Boeroe geven intusschen ruime gelegenheid, om zich met al de aangelegenheden van dat eiland goed bekend te maken."

Wij behoeven na deze mededeeling het boek niet aan te bevelen aan allen, die in de ontwikkeling onzer Indische bezittingen belang stellen. Het beveelt zich zelf genoegzaam aan. Aan het geheel is toegevoegd eene tot dusverre onuitgegeven kaart van Boeroe, door het ministerie van kolonien tot dat doel afgestaan.

—Wijders deelt men de volgende dispositie mede van den Min. van Kolonien op het adres van den heer F. H. van Vlissingen c. s., betreffende kolonisatie in de Oost-Indische Buitenbezittingen:

De Minister van Staat, Minister van koloniën, gelezen hebbende, enz. en alsnu, krachtens de daartoe door den Koning verleende magtiging, beschikkende op het verzoekschrift, aan Z. M. ingediend door F. H. van Vlissingen en negen anderen, gedagteekend Amsterdam, 15 April 1857, strekkende om bepaaldelijk te vernemen, dat de Regering 1o. geen bezwaar ziet in het verleenen van verlof tot kolonisatie in de Oost-Indische Buitenbezittingen, en integendeel, de doelmatigheid daarvan waarderende, ook van gouvernementswege tot zoodanige kolonisatie wil overgaan; 2o. bereid is tot dat einde geschikte gronden (nader aan te wijzen) aan maatschappijen of particulieren op de meest gunstige voorwaarden in eigendom af te staan; 3o aan eene of meer zoodanige maatschappijen zelven deel wil nemen, ingeval de persoonlijkheid der ontwerpers en de grondslag hunner berekeningen voldoenden waarborg voor het welslagen der onderneming opleveren; 4o. eene voortdurende bescherming aan zoodanige kolonisatie-maatschappij of individuele kolonisten zal verzekeren, naar gelang hunner behoeften en tegen voldoening (met den tijd) van eene matige belasting als equivalent voor de kosten dier bescherming, verklarende adressanten subsidiair hun verzoek te bepalen tot het vragen van verlof: voor eene door hen op te rigten naamlooze maatschappij, om, onder gouvernements-toezigt onder nader te bepalen voorwaarden, op het eiland Sumatra of op de eilanden Borneo en Celebes, eene kolonisatie van Nederlanders en Duitschers, met assumtie van hoogstens een derde deel inlanders en Chinezen, daar te stellen; heeft goedgevonden aan de adressanten, bij uittreksel dezer, te kennen te geven- 1o. dat hunne boven omschrevene voorstellen worden gewezen van de hand; 2o. dat, wanneer zij desniettemin wenschen over te gaan tot het nemen eener proeve van volkplanting op kleine schaal, met eigene middelen, op zoodanig punt en onder zoodanige voorwaarden, als bij de regering geen overwegend bezwaar vinden, zij bereid is daartoe toestemming te geven; 3o. dat, voor zooveel betreft het toelaten van Nederlanders, die op eigene kosten naar Borneo of andere daartoe te bestemmen gedeelten van Nederlandsch Indië wenschen te vertrekken, en zich daar te vestigen, tot uitoefening van eenigen tak van landbouw of nijverheid, het in de bedoelingen der Regering ligt, daartoe ruime gelegenheid aan te bieden.

— Wij vernemen thans, dat de heer F.H. van Vlissingen, te Amsterdam, ingevolge de voorstellen der staats-commissie, vervat in het 2de gedeelte van haar aan Z. M. den koning ingezonden rapport, eene zekere hoeveelheid grond ter Westkust van Borneo heeft aangevraagd, speciaal met het doel, hier te lande eene maatschappij op te rigten, die zich tot taak stelt aldaar eenige suiker-fabrieken daar te stellen en verschillende cultures, als rijst, katoen, tabak, koffij en andere voor Europesche markten geschikte producten te ondernemen. Wij hopen, dat de minister van kolonien zich gelukkig zal achten, reeds zoo spoedig iemand te hebben mogen vinden, die aan Z. Exc. eigene voorstellen met kracht, maar tevens met beleid en voorzigtigheid gevolg wil geven..

Eindelijk verneemt men uit eene goede bron, dat de heer J. F. de Ruijter de Wildt concessie zou gevraagd hebben bij den minister van kolonien, om uit *eigene* middelen, en, onder zijn *persoonlijke* leiding, eene kolonisatie op het in den Molukschen Archipel gelegen eiland Boeroe te ondernemen; dit aanzoek zou bij den minister zeer gunstig zijn opgenomen, en moeten er reeds ernstige onderhandelingen in dezen, tusschen den laatstgemelde en den adressant zijn aangeknoopt.

(N. R. Ct.)

In hoe ver is het Europesche element onder de bevolking van Indië toegenomen?

(Vervolg).

Wij willen thans het statistiek overzigt van ons nommer van 18 September jl. voortzetten, en wel betreffende de Buitenbezittingen.

Eilanden.	1838.	1858.	Percentsgewijze toeneming in 20 jaren.
Sumatra.			
Westkust.			
(Padang)	102	192	88
Zuid-afd.	2	10	
Afd. Priaman	15	19	
Aijer Bangies en Rau	2	11	
Ophir distr.	?	4	
Batoe eil.	3	1	
Pad. Bovenl.	173 (?)	66	
Tappanolie	14	40	
Benkoelen	44	56	
Lampongs	?	4	
Palembang	15	45	
	370	448	21
Banka	23	40	
Billiton		1 (?)	
Riouw	12	28	
Borneo.			
West-afd.	11	30	
Zuid- en Oost-afd.	21	70	
	32	100	
Celebes (zonder Menado)			
Macasser	163	193	18
Noord.distr.	17	34	
Boelekomba en Bonthain	35	8	
	215	235	9
Saleÿér	12	13	
Bima	10	20	
Amboina, Saparoea, Haroe, Hila en Larioke	269	337	25
Boeroe	?	10	
Banda en Wahaai	285	122	
Ternate	73	56	
Batjan		7	
Nieuw Guinéa		2	
Menado	108	129	19
Afd. Gorontalo		12	
Timor	45	53	

Voor de Buitenbezittingen te zamen verkrijgt men deze cijfers: 1838 — 1454. 1858 — 1613. Toewas — 11 pc., zoodat op al die schoone en rijke eilanden de toewas der Europeanen, in de laatste twintig jaren, naauwelijks merkbaar is geweest.

Recapitulatie der toeneming over de voornaamste eilanden en gewesten van Ned. Indië.

Java	57	pct. vooruitgang.
Sumatra	21	„ „
Celebes (zonder Menado)	9	„ „
Molueksche eilanden (met Menado)	9	„ achteruitgang.

Alles zamengenomen, bedragen de sommen voor geheel Nederlandsch Indië: 1838 — 5992, 1858 — 8747; 46 pct. toewas.

Wij laten gaarne de gegeven cijfers op zich zelf in hunne waarde, maar voldoende zal er uit blijken:

1e. In welke geringe mate het Europeesch element zich in de laatste twintig jaren in Indië heeft ontwikkeld;

2e. Hoeveel gunstiger ten aanzien dier ontwikkeling Java boven al onze andere bezittingen stond.

Wij achten het ten slotte niet overbodig, den beschouwer der door ons gegeven cijfers opmerkzaam te maken, dat daaronder *geene militairen*, *geene vrouwen* en, voor zooveel het jaar 1858 betreft, *geene kinderen* zijn begrepen. *(Redactie.)*

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	NAAR
September.	23	Engelsch	Mirage	John Roberts	Shanghay.	8 Augustus.	Londen.
〃	—	Nederlandsch	Eersteling	A. J. Armstrong	Rotterdam.	12 Junij.	Batavia.
〃	24	Amerikaansch	Granade	O. N. Saylor	New-York.	15 〃	Bankok (Siam)
〃	—	Nederlandsch	Vice-Admiraal Gobius	A. A. van der Linden	Londen.	14 〃	Batavia.
〃	—	Hamburgsch	Mauritius	H. Huhlker	Swansea.	30 Mei.	Hongkong.
〃	—	Nederlandsch	Maria Elisabeth	W. v. d. Valk	Rotterdam.	16 Junij.	〃 via Singapore.
〃	—	〃	Louise	P. Buijs, Jr.	Amsterdam.	17 〃	Batavia.
〃	—	〃	Waterloo	D. Duinker	〃	24 Mei.	〃
〃	25	〃	Graaf Dirk III	C. J. Rotgans	Dordrecht.	1 Junij.	〃
〃	—	〃	Ulijssus	J. Schond	Amsterdam.	10 〃	〃
〃	26	〃	Wassenaar	A. Hofstee	Batavia.	25 September.	Amsterdam.
〃	—	Amerikaansch	Oriental	E. W. Parker	Boston.	2 Mei.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
Sepmber	25	Ned. Indisch	bark	Djelanie	Said Alie	Palembang.	7 Sept.	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	—	〃	〃	Fathus Seroer	Said Aljuffrie	Sumbawa.	24 〃	〃
〃	—	〃	〃	Atiatoer Rachman	Sech Banseer	Pontianak.	8 〃	〃
〃	—	Nederlandsch	schip	Vooruit	W. C. Kool.	Rotterdam.	30 Mei.	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	—	〃	〃	President van Rijckevorsel	C. Vermeij	Singapore.	7 Sept.	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	—	Ned. Indisch	schoen.	Julie	Alie	Kottee.	14 〃	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	—	Nederlandsch	schip	Philips van Marnix	van Duijn	Amsterdam.	28 Junij.	B. Kopersmit & Co.
〃	—	〃	〃	Grondwet	T. C. Kamminga	Rotterdam.	15 〃	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	—	〃	〃	Odilia Margaretha	C. F. Hazelhoff	〃	14 〃	J. Cézard & Co.
〃	—	〃	〃	Nederland en Oranje	L. F. van Ruijven	〃	29 Mei.	Dümmler & Co.
〃	—	〃	bark	Cornelis Smit	Wiedenaar. qq.	〃		Maclaine, Watson & Co.
〃	26	〃	〃	Everdina Elizabeth	C. J. Tonjes	〃	27 Mei.	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	—	〃	〃	Guurtje en Maria	F. J. B. Wils	〃	14 Junij.	de Weerdt, Ruyl & Co.
〃	—	〃	schoen.	Anna Maria Wilhelmina	J. Jansen	Soerabaija.		B. Kopersmit & Co.
〃	—	Ned. Indisch	stoomsch.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang.	25 Sept.	Levert & Co.
〃	27	Nederlandsch	bark	Alblasserdam	J. 't Hoen	Rotterdam.	2 Junij.	Maclaine, Watson & Co.
〃	—	〃	〃	Maarten van Rossem	P. F. Rijken	Amsterdam.	8 〃	Hager & Schuurman.
〃	—	〃	〃	Catharina Maria	Schuchard	Rotterdam.	3 〃	Maclaine, Watson & Co.
〃	—	〃	〃	Het Zeepaard	Tjebbes	Tafelbaai.	13 Aug.	〃
〃	—	〃	〃	Vice Admiraal Gobius	A. A. v. d. Linden	Londen.	14 Junij.	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	—	〃	brik	Princes Amelia	W. Groeneveld	〃	18 〃	Schimmelpenninck & Co.
〃	—	〃	schip	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld	China.		J. Cézard & Co.
〃	—	〃	bark	Jacob Roggeveen	J. Vos van Marken	Amsterdam.	26 Mei.	〃
〃	—	Engelsch	brik	Storm Queen	A. Crombie	Melbourne.		Buijs, Jacobsen & Co.
〃	—	Ned. Indisch.	schip	Al Osmanie	Banseer	Singapore.	1 Sept.	Maclaine, Watson & Co.
〃	28	Nederlandsch	〃	Orion	C. M. Borghorst	Rotterdam.		B. Kopersmit & Co.
〃	—	〃	〃	Henriette Elisabeth Susanna	C. van Veen	〃		〃
〃	—	〃	〃	Abel Tasman	J. R. Rijken	China.		de Weerdt, Ruyl & Co.
〃	—	〃	〃	Hesta Adriana	Strang van Hees	Rotterdam.		B. Kopersmit & Co.
〃	—	Ned. Indisch	bark	Batavia		Pekalongan.		Gezagvoerder.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	25	Nederlandsch	bark	Macasser	J. Rip	Samarang
〃	26	〃	schip	Vriendschap	Buijs	Nederland
〃	—	〃	〃	Van Oldenbarneveld	N. F. Hoet	Soerabaija
〃	—	〃	bark	Atlas	Bakker	〃
〃	—	〃	〃	Julie	R. Brem	Rotterdam
〃	—	〃	brik	Zwaluw	P. Bloem	Padang
〃	—	〃	schip	Stad Schiedam	T. Wulp	Soerabaija
〃	—	〃	bark	Ortelius	de Groot	〃
〃	—	〃	〃	Yssel	Maarschalk	Samarang
〃	—	Ned. Indisch	〃	Oosterling	J. H. Walter	Singapore
〃	—	〃	brik	Fathool Main	Said Oemar Satrie	Muntok en Toboalij
〃	—	Fransch	schip	Marie Gabrielle	E. Rapers	Nantes
〃	29	Nederlandsch	〃	Amazone	J. Abbink	Soerabaija
〃	—	〃	schoener	Anna Maria Wilhelmina	J. Jansen	Amsterdam
〃	—	Amerikaansch	schip	Mastiff	Johnson	China
〃	—	〃	〃	J. B. Lancaster	E. Small	California
〃	—	Ned. Indisch	bark	Anis Balgair	Sech bin Soenkar	Tagal

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Gelderland*	D. Crap Hellingman	Japan	Hanger & Schuurman.
"	3 mast schoener	Adèle*	H. B. R. Jaski		"
"	bark	Alida Maria*	J. de Vries	Japan	"
"	"	Maarten van Rossem*	P. F. Rijken		"
"	schip	Phoenix	J. Johansen	Middelburg	"
"	bark	Valparaiso*	H. A. Eherman		"
"	schip	Wilhelmina en Clara	C. Abrahamsz Jr.	Tagal	"
"	brik	Reinhardt*	J. W. B. v. d. Sprenkel	Soerabaija	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Princes Amelia	W. Groeneveld		"
"	"	St. Michael	Boswijk		"
"	bark	Julia*	A. van der Kolff		"
"	"	Cortgene*	D. Dunlop		Reijnst & Vinju.
"	"	Minerva*	J. A. van Boven	Soerabaija	Maclaine, Watson & Co.
"	"	Vice Admiraal Gobius*	van der Linden	Soerabaija	"
"	"	Alblasserdam	J. 'troen		"
"	"	Cornelis Smit*	R. Weldenaar		"
"	"	Catharina Maria*	Schuchard		"
"	"	Het Zeepaard*	Tjebbes		"
"	"	Cheribon	W. J. Coers		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	bark	Johanna Christina*	J. R. de Boer		"
"	schip	Noord Braband	H. R. Bok		"
"	"	President van Rijckevorsel	C. Vermeij		"
"	"	Voorwaarts	G. F. Bus		"
"	bark	Jan van Brakel*	C. Verhey		van Ommeren, Rueb & Co.
"	schip	Vooruit	W. C. Kool		"
"	bark	Grondwet*	T. C. Kamminga		"
"	"	Everdina Elizabeth*	C. J. Tonjes	Soerabaija	"
"	"	Vice Admiraal Gobius	A. A. van der Linden		"
"	schip	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		B. Kopersmit & Co.
"	"	Javaan*	H. Minnaux		"
"	"	Neptunus*	P. Schuurman		"
"	bark	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		"
"	"	Nieuw Holland	Tuk		"
"	schip	Tonia	Zeeman		"
"	"	Doelwijk*	Swart		"
"	"	Philips van Marnix*	van Duijn		"
"	"	Henriette Elisabeth Susanna	Meijboom		"
"	"	Orion	C. M. Borghorst		"
"	bark	Jan van Hoorn	B. Mols		"
"	schip	Karel en Henricus	A. van der Geer		Dummler & Co.
"	bark	Nederland en Oranje	L. F. van Ruijven		"
"	"	Guurtje en Maria	F. J. Boursse wils		de Weerdt, Ruijl & Co.
"	"	Abel Tasman*	J. R. Rijken		"
"	schip	Louize Jacoba Johanna*	B. Draijer		J. Cezard & Co.
"	"	Jacob Roggeveen	Vos van Marken		"
"	"	Willem de Eerste	T. J. Nieufeld		"
"	bark	Delft	van Geelkerken		"
"	"	Nova Zembla	A. J. B. Hordijk		"
Nederl. Ind	"	Marianne Antoinette*	J. Winter	Samarang	B. Kopersmit & Co.
"	schip	Fathool Mabark	Kassan		Buijs, Jacobsen & Co.
"	bark	Justina*	Yong King Yang	Samarang	"
"	"	Said Maskoor*	Hadjie Achmat		"
"	"	Atatoor Rachman*	Bahasoan		"
"	schoener	Julie*	Moh. Alie		"
"	brik	Al Osmanie*	Bauseer		"
"	schip	Katroneda*	Sarief Abdul Rachman		"
"	bark	Kim Tianhoat*	Kim Iekong		"
"	schoener	Sumatra*	Moesa		"
"	bark	Salma Banjermassing*	Jamain		"
"	"	Anis Balgair*	Sech bin Soenkar	Tagal	B. J. Jacobs.
"	schip	Al Osmanie*	Sech Salim Basaid	Singapore	"
"	bark	Ana Serie	Sech Abdul Soek	Singapore	"
"	"	Alnoer*	Sech Soeltan	Samarang	"
"	"	Wilhelmina Cox*	M. P. Deibel	Samarang	Cassalette & Co.
"	schip	Gertrude*	Söbels		Paine Stricker & Co.
Engelsch	schoener	Alice Marten*	Starres		Martin, Dyce & Co.
"	bark	Norwood*	T. Bristow	China	Maclaine, Watson & Co.
"	schip	Storm Queen*	A. Crombie		"
"	brik	J. C. Ross*	R. Ballard	Mauritius via Cocos Eiland	Adam & Co.
"	schip	Oxus*	Wallace	Manilla	Busing, Schröder & Co.
Bremer	"	Ifland*	Wallace	Manilla	"
Belgie	"	Philotaxe*	Weisen		J. Cezard & Co.
Fransch	"	Notre Dame des Victoires*	de l'Etang		"
Amerikaansch	"	Izaac Walton*	J. Wandle	America	Maclaine, Watson &Co,
"	bark	Nautilus			Pitcairn Syme & Co.
Zweedsch	"	Caroline*	S. Hihlman		"
"	"	Charlotte*	Classe		"
Nieuw Grapada	brik	Colibri*	Kier		C. Bahre & G. Kinder.
Pruis	bark	Ida Mathilde*	Gronow		"
"	"	Ferdinand Nies*	Köler		Metzendorff, Wilmans & Co.
Hamburgsch	schip	Johanna Stoll*	Berg	China	"

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	13	N. I.	bark	Clipper	Eschauzier	Batavia.
"	15	"	schoen.	Alnoer	Said IJdroos	Pamanoekan.

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	11	N. I.	bark	Anis Balgair	Sech Soenkar.	Batavia.
"	15	"	schip	Foolkool Seroer	Sech Bahasoan.	Banka.
"	—	"	brik	Fathool Main	Said Saterie	Banka via Bat.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	12	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel.	Batavia.
"	13	Ned.	schip	Bernh. H. v. S. Weimar	Hazewinkel	"
"	—	"	"	Albrecht Beiling	G. L. Muller.	"
"	15	N. I.	bark	Hariel Barie	Moht. Baljoel.	"
"	16	"	"	Tandjong Pinang	The Tjoe	Riouw.
"	17	"	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel.	Samarang.
"	—	"	bark	Alhamdanie	Said Alhàbassij	Batavia.
"	—	Ned.	"	Mathilde	J. M. Tekkers.	"

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	12	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel.	Samarang.
"	14	"	bark	Batavia	Tjio Kesiang	Pekalongan.
"	—	"	"	Said Muskoor	Hadjie Achmad	Batavia.
"	17	"	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel.	"
"	18	"	brik	Cheribon Packet	Massingham	"

Aangekomen schepen te *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	13	Ned.	bark	Hend. Ido Ambacht	L. Bijl	Batavia.
"	14	N. I.	"	Anaserie	Said Soei	Samarang.
"	16	"	"	Fathool Manan	Sech Bargebe.	"
"	18	"	"	Kimgoan	So Kiasing	Riouw.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	13	N. I.	brik	Nasrie Madjit	Said Segaf	Riouw.
"	14	Ned.	"	Julie	R. Bruin.	Nederland.
"	15	N. I.	bark	Anaserie	Said Soei	Riouw.
"	18	"	"	Kimgoan	So Kiasing	Samarang.

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	16	Ned.	bark	Batavier	H. D. v Wijk.	Batavia.
"	17	N. I.	"	Marzoek	Said Albabasij.	Samarang.
"	—	"	"	Batavia	Tjio Kisiang	Cheribon.

MARKTPRIJZEN.

te Batavia, den 28 September 1858.

Koffij, Java *f* 30,—
—— Padang, *f* 29,— @ *f* 30,—.
Rijst, Indramaijoe met zakken, *f* 200,— gehouden.
—— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 130,— @ *f* 150,—
—— " " 2de " *f* 110,— @ *f* 120,—
—— Carga *f* 115,— @ *f* 120.—
Suiker, witte No. 16 *f* 17,— afgedaan.
Arak, *f* 50,—
Wisselkoers op Holland, pari.
" op Engeland, *f* 11,50 £.
Gouvernement geen papier.

Vrachten:

Zonder eenige verandering, scheepsruimte wordt dagelijksch meerder.

te Samarang, den 24 September 1858.

Koffij, *f* 30,—
Suiker, No. 16. *f* 17,—
Indigo, *f* 4,30 prima qual. afgedaan.
Koe-huiden, *f* 42.— ℔ kodie op levering geboden.
Buffel-huiden, *f* 45,— ℔ " Idem.
Staart Peper, *f* 52,— geboden, ontbreekt.
Rijst ordinair wit, *f* 125.— @ *f* 130,— ℔ k. à 28 picol. zond. zak.
" carga " " 120.— @ *f* 115,— idem.
Klapper Olie *f* 18.—
Katjang " *f* 14—
Rotting *f* 6,— @ *f* 7.— Bandjermassing ontbreekt.
Kadjang Matten, *f* 12.—
Wisselkoers op Holland 6/m. dato @ pari.

te Soerabaija, den 22 September 1858.

Suiker No. 16 ℔ picol *f* 16.
Rijst, (carga) ℔ koyang *f* 105,— @ *f* 110,—
" (witte) " " *f* 135,— @ *f* 150,—
Koehuiden ℔ 100 stuks, *f* 200 @ *f* 250.
Arak. ℔ legger nominaal,
Wisselkoers, *f* 98%,—
Rotting, *f* 7,—

te Pasoeroean, den 22 September 1858.

Suiker No. 16, *f* 16½ afgedaan
Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 150,—
Id. (carga) " " " 130,—
Olie, (klapper) " pic. " 19—
Id. (katjang) " " " 17,—
Wisselkoers, à pari.

Den 22sten September, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek.	Picols Suiker
Wangoon Redjo.	7319-14
Ardjosarie.	6152-25
Ardie Redjo.	7438-40
Yosowilangoon.	4909-59
De Hoop.	4328-58
Djacntra Oost.	6398-67
De Onderneming.	8285-85
Wonoredjo.	5200-28
Kloerahan.	9187-84
De Goede Hoop.	6440-47
Gaijam.	5606-83
Pecassie Oost.	5697-80
Dankbaarheid.	5054-15
Soekoredjo.	6950-87
Kawisredjo.	6098-31
Sarieredjo.	3000-32
Pleret.	7028-41
Te zamen	105,297-76. pic. Suiker.
	78,908-38. " Koffij.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen, te Pasoeroean den 22sten September 1858.

72,281-69 pic. Suiker. oogst 1858.
75,848-38 " Koffij. " 1858.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 19 *tot en met den* 22 *September* 1858.

Aanvoer.

Van Samarang per N. I. bark *Al Osmanie*, gez. Sech Abdul Rachman bin Salim Basaid.
3000 ps. zilv. munt, 500 do. houtwerk. *Gezagvoerder.*
6 ps. gouden tientjes, 2030 do. rijksdaalders, 50 do. guldens, 50 do. rijst, 9705 ps. sp. matten. *Lading voor Singapore.*

Van Mauritius per Amerik. schip *Nanselus*, gez. Elwell, agt. Pitcairn, Syme en co.
140 coll. manufact., 50 do. werk. *Agenten.*

Van Samarang en Banjermassing per N. I. bark *Kim Tian Hoat*, gez. Lim Iekong.
15840 boss. rotting, 61680 ps. sp. matten. *Gezagvoerder.*
140 tonn. steenkolen. *Gouvernement.*

Van Indramaijoe per N. I. bark *Fathool Main*, gez. Said Awab bin Oemar Satrie.
2850 pic. rijst. *Order.*

Van Banjermassing per N. I. bark *Katronida*, gez. Sarief Abdul Rachman.
13792 boss. rotting, 260 ps. balken. *Gezagvoerder.*

Van Amsterdam per Ned. bark *Cheribon* gez. Coers, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.
10 vs. specie. *N. H. M.*
250 vn. koolteer, 100 vn. bier, 20 kn. do. 15 pijp. do. 3 kn. chitzen, 63 vs. verf, 50 ks. kaarsen, 75 hammen, 6 vs. gort, 4 ks. eetwaren, 2 do. zwavel, 50 vs. krijt, 20 do. potlooden, 10 do. geeloker, 65 led. leggers, 4 kn. bascules, 1 vt. gewigten, 2 kn. ledikant, 1 do. stoelen, 18 do. aardewerk, 19 do. glaswerk, 150 keld. genever, 44 kn suikerwerk, 16 do. vleesch, 20 vs. ger. do. 2 do. agel, 2 kn. speelgoed, 1 do. klokken, 33 keld. lijnolie. *Agenten.*
150 keld. lijnolie, 2 pijp. madera, 24 legg. .... 636 stav. ijzer, 40 boss. bund do. 1 kt. stalenpannen. *Schimmelpenninck en co.*
5 kn. bascules, 1 vt. gewigten, 1 brandkast. *B. Kopersmit en co.*
200 md. bier. *van der Meulen en co.*
45 coll. manufact. *Engelhord en co.*
52 kn. .... *E. Moormann en co.*
10 pijp. bier, 1 kt. geweren. *John Pryce en co.*
20 vn. bier. *Wm. Specht Grijp.*
10 kn. manufact. *Borneo Company Limited.*
5 kn. manufact. *T. Crone, van der Beek en co.*
58 coll. provisien. *Gumprich en Strauss.*
25 vs. boter. *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. schip *Voorwaarts*, gez. Bus, Landberg, Bezoet de Bie en co.
50 led. leggers. *Order.*
80 roll. zeildoek, 14 coll. touwwerk, 76 hammen. *Gezagvoerder.*

Van Singapore per Eng. bark *Sheragre*, gez. Le Page, agt.
4020 coll. aardewerk, 100 do. verf, 4 do. nagelen, 5 do. papier, 20 bn. zakken. *Yok Kio.*
8 coll. manufact. *Andreas en co.*
1000 planken, 56 zakk. tarwe, 7/m. steenen. *Agenten.*
500 planken. *Sech Said.*
8 coll. rottekruid, 100 do. zoethout, 20 kn. crackers. *Johan.*

Uitvoer.

Naar Cheribon per N. I. bark *Faid Alim*, gez. Said H bin Moh. Segaf.
1 bl. laken, 1 kt. roskammen en borstels, 1 do. schoenen, 1 *Strauss.*
30 kn. kain pandj. *Sech Said Bachmoed.*
21 kn. koopmanschapp. *Said Asan Habassij.*
13 kn. koopmanschapp. *Sech Moh. bin Salim Basandiet.*
1 kt. provisien, 1 do. zadels en modewaren, 1 do. ouwels, 1 do. do. vruchten, 2 do. diversen, 4 kasten, 36 vs. boter, 6 do. *lette en co.*
29 kn. madapoll, 13 kn. katoen, 2 do. sarongs. 5 do. naaigaren. *Soenkar.*
6 kn. katoen, 1 do. kain pandj., 2 do. slendangs, 1 do. garoehout, garen. *Said Aloewie Atas.*

Naar Pecalongan per N. I. brik *Pasekan*, gez. Tan Siauw
6 vs. boter, 4 kn. banket. *B. Kopersmit en co*
15 kn. cambrics, 7 do. wit garen, 4 do. doeken. *Sech Awal Jawas.*
15 kn. madapoll., 6 do. cambrics, 1 do. rood garen, 6 bn. do. *wen en co.*
10 kn. wit katoen, 2 do. slendangs. *Sech Achm. bin Soenkar.*
29 kn. koopmanschapp. *Lim Kimlok.*
5 bn. garen, 5 do. mousselines. *Said Aloewie Atas.*
1 kt. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. schip *Proteus*, Landberg, Bezoet de Bie en co.
1 kt. provisien, 50 keld. genever, 1 kt. blikwerk. *van der Meulen*
52/m. goeniezakken, 35 kn. madapoll., 1 vt. teer. *N. H. M.*
4 vn. teer, 2 do. dommekrachten, 6 ks. verf, 18 vs. do, 8 pull. spijkers, 1 pak groen, 20 pic. rotting, 2 vs. loodwit, 1 blik
65 coll. provisien, 3 koeijen, 4 bn. zakken, 1 pak ijzerdraad, 1 zadel, 20 kn. glaswerk, 28 coll. meubelen, 2 marm. steenen, 1 kt. 1 tapijt. *Tiedeman en van Kerchem.*
58 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Lading voor Nederland.
80 pic. rotting, 300 do. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Twee Anth* gez. van Rijn van Alkemade. agt. Reijnst en Vinju.
100/m. steenen, 500 keld. genever. *Aan boord gebleven lading.*
100 kn. wijn, 107 keld. lijnolie, 1 rijtuig, 1 kt. sigaren, 2 do. kram provisien, 3 kn. diversen, 1 houten bak, 1 tromm. kleederen. *Ag*
8 coll. diversen. *B. van Leeuwen en co.*
60 kn. wijn. *L. Platon.*
7 coll. prov. en dranken, 9 vs. boter, 2 kn. kramerijen. *Feltk blom en co.*
7 kn. modewaren en hoeden, 4 do. kleedingstukk enz., 2 do. woll. *Gumprich en Strauss.*
361 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
27 coll. klokken, beschuit enz., 1400 ps. sigaren. *Abeelen, Dennison*
5 roll. lood, 2 vn. menie. *Plump en co.*
56 kn. madapoll. *E. Moormann en co.*
36 coll. prov. en dranken. *van Riet en ter Gouw.*
5 roll. lood, 100 pic. Jap. koper, 2 kn. diversen. *J. Arathoon.*

Lading voor Nederland.
14 coll. Jap. goederen, 210 pic. rotting. *Agenten.*

Naar Singapore per praauw Toob, gez. Moh. Aus.
f 2500 zilv. munt. *Said Abdulla.*
216 pic. rijst. *Said Abdul bin Moh. Aijdroes.*
1518 ps. sp. matten. *Said Raup.*
1300 ps. sp. matten. *Raden Abdul Gapoer.*

Naar Nederland per Bremer schip *C. Melchers*, gez. Tettj agt. Busing, Schröder en co.
50 legg. arak, 4573 pic. suiker, 396 do. rijst, 100 do. rotting, 13 lastiek, 100 do. gomdammer, 14 ps. buffelhuiden, 140237 do. kn. Jap. goederen, 2 do. schelpen, 4 do. ananassap. *Agenten.*
3 coll. naturalien. *C. Bahre en G. Kinder.*

Naar Nederland via Sumanap per Ned. schip *Java's Welva* gez. Doornbos, agt. Paine, Stricker en co.
4 ps. zeildoek, 1 vt. erwten. ....

Naar Singapore per Ned. bark *Vrijhandel*, gez. Leverstein, agt. Pitcairn, Syme en co.
222 coll. manufact. *Aan boord gebleven lading van Engeland.*
26 coll. manufact., 5 do. coralen, 50 vn. meel. uit entrep. *E. Moor*
800 keld. genever. uit entrep. *van Ommeren, Rueb en co.*
97 legg. arak. *Purvis en co.*
8 vn. arak. *Agenten.*
6 vn. Jav. cognac. *Adrians.*
3 kn. manufact. uit entrep. *Borneo Company Limited.*
20 md. min. water. uit entrep. *Landberg, Bezoet de Bie en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Neerlands Koningin*, gez. Geerl agt. van Ommeren, Rueb en co.
150 legg. arak, 9 ks. vanille, 2 do. arrowroot, 1 do. confituren, 2 do. 60 pic. rotting, 27 do. gomelastiek, 5877 do. suiker, 2832 do. rij
414 pic. suiker, 40 legg. arak. *J. Cezard en co.*
400 pic. tin, 2 vn. boter. uit entrep. *Reijnst en Vinju.*
1 pic. koffij, 1 kt. arrowroot, 1 do. gember, 10/m. Man. sigaren.
4 kn. diversen. *W. Cores de Vries.*
2 kn. diversen. *B. van Leeuwen en co.*
7 coll. diversen. *van der Meulen en co.*

aar Samarang en Banjermassing per N. I. bark *Kaliman* gez. Lie Boenpeng.
4 kn. vruchten, 1 do. zadelmakerswerk, uit entrep. *B. Kopersmit*
15 kn. porcelein, 18 do. sardijntjes, 1 do. kramerijen. *L. Platon.*
8 kn. manufact., 79 do. wit katoen, 3 do. batik goederen, 30 do. do. ijzerwerk, 5 do. wijn. uit entrep. *Martin, Dyce en co.*
1 kt. leder, 100 vs. staal. *Gaspers en co.*
1 kt. regaal, 1 wagen. uit entrep. *Adam en co.*
50 vn. bier, 1 kt. mosterd. *T. Crone,*
182 pic. ijzer, 75 md. aardewerk. *Batten.*
2 kn. woll. goederen, 1 vt. porcelein. *Gumprich en Strauss.*
47 kn. wit katoen, 1 bl. grein, 15 kn. cambrics, 4 do. zijdenstoffen medicijnen. *Tan Hoat.*
75 pic. tin, 10 do. dammer. *Said Aloewie Atas.*
150 vs. staal, 4 kn. longcloths, 2 do. mousselines. *Lim Seng.*
2 kn. diversen. uit entrep. *Brouwer.*
10 kn. doeken, 25 pic. peper, 500 ps. ijzerenpannen, 2 bn. garen slendangs, 1 kt. do. 1 do. sarongs, 1 do. batik goederen, 2 do. do. thawls, 2 vn. bier. *Bond qq.*
5 kn. glaswerk, 4 coll. meubelen. *Gebr. Roselje en co.*
55 stell. pannen, 4 bn. garen, 1 kt. diversen. *Thio Hongkim.*
5 kn. naaigaren, 2 vn. bier, 4 kn. wijn, 1 do. bitter, 1 do. cor sardijntjes. 5 do. thee, 1 do. kammen, 1 do. kramerijen, 3 do. di stell. stalenpannen. *Lim Hoa.*
2 kn. chitzen, 1 do. wit katoen, 3 do. kleedjes, 2 do. kat. goed doerias, 15 do. chitzen, 37 ellen laken, 8 ps. lampen. *Moh. Arief.*
1 kt. diversen, 1 do. glaswerk, 8 vn. afget. bier, 2 kn. madera, 16 7 kn. led. flesschen, 1 do. siropen, 1 bl. garen, 2 vn. kramerijen, 1 do. medicijnen en ijzerwerk. *Tjia Kiokbie.*
11 kn. wit katoen, 2 do. kain pandj., 6 do. chitzen, 1 bl. ongebl. kt. doeken. *Lim Boen.*
8 kn. katoen, 3 do. cotonetten, 200 vs. boter, 1 do. kains. *E. Moor*
25 keld. lijnolie. *Busing, Schröder en co.*
4 kn. ijzerwerk, 2 pic. Jap. was, 3 do. lood, 35 do. ijzerdraad, 36 10 pic. krijt, 1 doz. zagen, 4 kn. lucifers. *Sie Yoetiang.*

Aangekomen Passagiers te Bat

van den 26 tot en met den 28 September 1858.

Met het Ned. schip Grondwet, kapt. T. C. Kamminga, de 1e der Werff, 2de Luit. Heck en 125 Onderofficeren en manschapp terdam.

Met het Ned. schip Nederland en Oranje, kapt. L. F. van Ruij Fisscher, Ramondt, Haring en Stokman van Rotterdam.

Met de Ned. bark Jacob Roggeveen, kapt. van Marken, de hh. B. Gohr, B. Bleckman, S. J. van den Biesen, Echtg. en docht van Maanen en dochtertje van Amsterdam.

Met de Ned. bark Maarten van Rossem, kapt. Rijken, de heer blom van Rotterdam.

STOOMGELEGENHEID.

Naar **Samarang, Soerabaija, Makassar,** en de **Molukkos,**

24 uren na aankomst der Landm

Naar **Pontianak,** en **Singkawang**

omstreeks den 6den October a. s.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORES DE VR

BATAVIA, 29 *September* 1858.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP TE BATAVIA.